

SPRÁVNA VÝROBNÁ PRAX

pre skladovanie krmív - skladovací poriadok

(podklady)

Pravidlá vychádzajú zo všeobecne záväzných európskych predpisov, ktoré ustanovujú zásady a požiadavky potravinového práva, požiadavky na hygienu krmív ako aj primárnu zodpovednosť krmivárskych podnikov za bezpečnosť krmív.

Definícia pojmu “krmivá“:

„sa rozumejú akékoľvek látky alebo výrobky, vrátane doplnkových látok, spracované, čiastočne spracované alebo nespracované, určené na používanie na kŕmenie zvierat orálnou cestou. Členia sa na: kŕmne suroviny, kŕmne zmesi, doplnkové látky a premixy doplnkových látok“.

Pravidlá správnej výrobnéj praxe pri skladovaní krmív sa vzťahujú na:

- prevádzkovateľov krmivárskych podnikov , ktorí **vyrábajú a skladujú** krmivá
- prevádzkovateľov krmivárskych podnikov , ktorí vykonávajú **len skladovanie** krmív

Ak sa skladovanie uskutočňuje pre iné právnické alebo fyzické osoby (zmluvné skladovanie) uvedie sa v správnej praxi za akých podmienok sa táto činnosť uskutočňuje.

Prevádzkovateľ vo svojej správnej praxi pre skladovanie uvedie:

- a) názov alebo číslo skladu a názov prevádzky, v ktorom je sklad umiestnený,
- b) druhy krmív (kŕmnych surovín, kŕmnych zmesí, doplnkových látok alebo premixov), ktoré v jednotlivých skladoch budú umiestnené,
- c) opis skladu a jeho technologickej vybavenosti,
- d) spôsob skladovania krmív ,
- e) spôsob kontroly kvality pri prijíme, v priebehu skladovania a pri expedícii,
- f) vedenie evidencie o prijíme a skladovaní napríklad údaje o vykonávanej kontrole kvality, zistených teplotách skladovaných materiálov a o výdaji skladovaných zásob,
- g) spôsob vedenia reklamácií a stiahnutie nevyhovujúcich krmív ,
- h) zodpovednú osobu za skladovanie podľa jednotlivých skladov (uvedie sa aj funkcia) a jej právomoci a zodpovednosť.

Požiadavky na sklady krmív

Pre skladovanie sú používané **sklady typu** silové, halové, podlahové (viacpodlažné sklady), kombinované, skladovacie tanky alebo nádrže, silážne žľaby alebo veže, senníky, hangáre, spevnené skládky a to podľa špecifických požiadaviek pre skladované materiály. Ďalej je možné sklady členiť aj podľa technologickej vybavenosti, ktorá je spravidla spojená so spôsobom skladovania, napríklad na sklady pre skladovanie suchých krmív (vlhkosť menej ako 14%), sklady vybavené aktívnym vetraním, sklady vybavené technológiou chladenia skladovaných zásob chladeným vzduchom, sklady upravené pre skladovanie chemicky konzervovaných krmív, ktoré sú vybavené technológiou pre aplikáciu povolených konzervačných prípravkov, sklady vybavené plniacimi a vyprázdňovacími technológiami (žeriavové dráhy, frézy apod.).

Prevádzkovateľ skladov v tejto časti správnej praxe uvádza o aký typ skladu sa jedná, vykoná **popis jeho technologického vybavenia**, ktoré dopĺňa u silových skladov o technologickú schému a u halových a podlahových skladov o pôdorys haly alebo jednotlivých podláh skladu vrátane popisu jednotlivých pozícií (strojových častí) a ďalej uvádza celkovú kapacitu skladu. Pre orientáciu sú uvádzané všeobecné požiadavky na sklady a požiadavky podľa spôsobu skladovania pre jednotlivé druhy krmív.

Všeobecné požiadavky na sklady

Skladovacie priestory musia:

- Umožniť oddelené uskladnenie rôznych druhov krmív (krmných surovín, doplnkových látok a premixov resp. hotových krmných zmesí) vrátane možnosti ich identifikácie v priebehu skladovania,
- Zabezpečiť u suchých krmív skladovanie v suchu a uchovanie uskladnených krmív v požadovanej kvalite (obmedzenie vplyvu teploty a vlhkosti),
- Byť riešené tak, aby sa zabránilo vzájomnému zmiešavaniu jednotlivých druhov krmív alebo ku kontaminácii alebo znehodnoteniu,
- Byť usporiadané pri skladovaní voľne ložených krmív tak, aby bola minimalizovaná možnosť samotriedenia a v priebehu vyprázdňovania nedochádzalo k zadržiavaniu skladovaných krmív,
- Byť konštrukčne riešené tak, aby skladovacie priestory boli čistiteľné, aby sa obmedzoval prístup vtákov a hlodavcov, umožňovalo kontrolu uskladnených krmív v priebehu skladovania a vykonávanie dezinfekcie, dezinsekcie a deratizácie skladov.

V skladoch musia byť vyčlenené miesta pre skladovanie odpadov vzniknutých pri čistení zŕn alebo odpadov vzniknutých pri čistení skladov, ak sa tieto odpady skladujú ako voľne ložené, musia byť tieto miesta uloženia oddelené. Sklady smú byť využívané len pre tie druhy krmív, pre ktoré sú projektované a skolaudované.

1. Požiadavky na sklady krmných surovín/krmných zmesí

Okrem uvedených všeobecných požiadaviek na sklady musia sklady pre krmné suroviny/krmné zmesi spĺňať ešte tieto požiadavky:

Požiadavky na sklady pre skladovanie voľne ložených suchých sypkých krmných surovín/krmných zmesí

Pre uvedený spôsob skladovania sú spravidla využívané silá, halové sklady alebo sklady kombinované. Ich konštrukčné riešenie musí obmedziť vplyv klimatických podmienok na skladovanie krmnej suroviny/krmných zmesí, vznik nekontrolovateľných zvyškov v skladovacom priestore a umožniť čistiteľnosť skladovacích priestorov. Použité stavebné materiály nesmú ovplyvňovať kvalitu uskladnených krmných surovín/krmných zmesí. Pokiaľ sa jedná o halové sklady, musia byť súčasťou ich vybavenosti aj priedely k oddeľovaniu skladovaných zásob podľa druhu prípadne i kvality uskladnených krmných surovín/krmných zmesí. Tieto sklady musia byť vybavené dopravnými cestami s dostatočnou kapacitou alebo prístupovými miestami, umožňujúce manipuláciu sa skladovanými krmnými surovinami/krmnými zmesami súčasne (príjem, výdaj, ošetrovanie skladovaných zásob). Sklady musia byť vybavené vhodnou váhou na zisťovanie hmotnosti prijímaných a vydávaných krmných surovín/krmných zmesí a pri skladovaní zŕn aj zariadením na ich

čistenie. Dopravné cesty musia byť bezpečné tzn. musia zabezpečovať umiestnenie naskladňovaných kŕmnych surovín/kŕmnych zmesí do stanoveného skladovacieho priestoru, minimalizovať zvyšky dopravovaných kŕmnych surovín/kŕmnych zmesí v dopravných cestách a v mieste príjmu musia byť vybavené zariadením zabráňujúcim prieniku makro nečistôt do skladovaných zásob (rošty/sitá na príjmových košoch). Dopravné cesty k príjmovým košom musia byť v dostatočnej vzdialenosti od košov spevnené tak, aby bolo minimalizované znečistenie príjmových košov a podláh skladov.

Požiadavky na sklady pre skladovanie suchých, sypkých kŕmnych surovín/kŕmnych zmesí balených do obalov.

Na tieto účely slúžia spravidla halové sklady alebo podlahové sklady vybavené nákladnými výtťahmi alebo sklady kombinované. V týchto skladoch sa skladujú kŕmne suroviny/kŕmne zmesi balené do vriec alebo vakov umiestnené na paletách alebo v kontajneroch. Ich konštrukčné riešenie musí obmedziť vplyv klimatických podmienok na skladovanie kŕmnych surovín/kŕmnych zmesí najmä vzniku povrchovej vody. Ich podlahová plocha a vybavenosť musí zodpovedať požiadavkám pre stanovený spôsob skladovania a manipuláciu s kŕmnymi surovinami/kŕmnymi zmesami v sklade. Nie je prípustné, aby v sklade s kŕmnymi surovinami/kŕmnymi zmesami boli uskladnené iné materiály, ktoré neslúžia na kŕmne účely.

Požiadavky na sklady pre skladovanie suchých voľne ložených objemových krmív

Pre tieto účely spravidla slúžia senníky alebo halové (hangárové) sklady vybavené vhodnou technikou pre plnenie a vyprázdňovanie skladu, napríklad žeriavy so žeriavovými dráhami alebo mobilnými nakladačmi a pokiaľ slúžia na dosušanie objemových krmív aj aktívnym vetraním. Sklady musia byť konštrukčne riešené tak, aby bolo zamedzené vniknutiu povrchovej vody alebo zrážkovej vody, aby bol obmedzený vplyv klimatických podmienok na skladovanie krmív a ich podlaha musí byť nepriepustná. Komunikácie v sklade musia byť spevnené a bezprašné, aby sa zabránilo pri plnení skladu znečisťovaniu podláh skladu. Technika používaná na plnenie alebo vyskladňovanie musí spĺňať požiaro-bezpečnostné požiadavky.

Požiadavky na sklady pre skladovanie voľne ložených objemových krmív konzervovaných silážovaním

Pre tieto účely spravidla slúžia otvorené alebo kryté silážne žľaby a silážne veže vybavené vhodnou technikou pre plnenie a vyprázdňovanie. Konštrukčne musia byť riešené tak, aby:

- Bolo zabránené vniknutiu povrchovej vody (nie je vhodné podpovrchové umiestnenie),
- Bol umožnený odvod silážnych štiav zo silážneho priestoru a povrchových vôd do záchytnej nádrže/žumpy,
- Bol vybavený záchytnou nádržou s dostatočnou kapacitou pre zachytenie silážnych štiav o objeme u silážnych žľabov spravidla 10% objemu úžitkového silážneho priestoru a u silážnych veží 5%. Záchytná nádrž je spravidla podpovrchová, musí byť tesná a jej steny musia byť chránené proti vplyvu silážnych štiav,
- Silážny priestor bol tesný a neprepúšťal silážne šťavy mimo záchytnú nádrž,
- Jeho kapacita umožňovala naplnenie a uzatvorenie silážneho priestoru najdlhšie do 5 dní od začiatku plnenia,
- Umožňovalo rovnomerné plnenie silážneho priestoru a spevňovanie silážovaného krmiva pri plnení silážneho priestoru,

- Minimalizovali straty v priebehu skladovania a negatívne neovplyvňovali kvalitu konzervovaného krmiva,
- Komunikácie v okolí silážneho priestoru boli spevnené, bezprašné a tým sa predišlo znečisťovaniu konzervovaného krmiva.

Požiadavky na sklady pre skladovanie vlhkých a vodnatých krmív

Skladovanie vlhkých alebo vodnatých krmív napríklad pivovarského mláta, čerstvých rezkov, zemiakových skrojkov, apod., ktoré nie sú spravidla konzervované, je krátkodobé. Na tieto účely slúžia napríklad spevnené plochy, kontajnery, nevyužitú silážne žľaby, otvorené nádrže alebo silové zásobníky vybavené vhodným plniacim a vyprázdňovacím zariadením. Konštrukčne musia byť riešené tak, aby:

- Skladovacia plocha bola nepriepustná, neovplyvňovala negatívne kvalitu krmiva a unikajúca voda bola zachytávaná do vyhradenej záchytnej nádrže a povrchovo boli chránené pred kontamináciou,
- Boli chránené proti povrchovej a zrážkovej vode,
- Nádrže, silové zásobníky a ich plniace a vyprázdňovacie zariadenia boli kontrolovateľné a čistiteľné,
- Svojou kapacitou zodpovedali používaným dopravným prostriedkom pre ich prepravu od výrobcu.

Požiadavky na sklady pre skladovanie okopanín

Skladovanie okopanín sa spravidla uskutočňuje v halách alebo hangárových skladoch, ktoré sú konštrukčne riešené tak, aby:

- Bolo možné udržiavať optimálnu teplotu v priebehu ich skladovania,
- Bolo zabránené vnikaniu povrchovej a zrážkovej vody a hľadavcov,
- Boli vybavené spevnenou podlahou a boli čistiteľné,
- Skladovací priestor umožňoval v priebehu skladovania manipuláciu so skladovanými zásobami okopanín.

2. Požiadavky na sklady pre skladovanie doplnkových látok a premixov

Doplnkové látky a premixy musia byť dodávané výhradne balené do obalov, ktoré sú originálne uzatvorené a nie sú poškodené. Z týchto dôvodov sa pre skladovanie používajú spravidla halové alebo hangárové sklady, ktoré svojou konštrukciou a prevedením vyhovujú skladovaniu najmä takých doplnkových látok, u ktorých možno očakávať zmeny vo vzťahu k teplote a vlhkosti pri skladovaní. Spravidla sa odporúča skladovať doplnkové látky pri teplote v rozmedzí od 10 do 25°C pri relatívnej vlhkosti do 65%. Doplnkové látky a ich premixy vykazujú elektrostatický náboj a v štruktúre prášku môžu byť výbušné. Väčšina doplnkových látok pri priamom styku môže ohroziť zdravie človeka a preto sklady doplnkových látok a premixov musia byť opatrené hygienickým zariadením so zdrojom pitnej vody. Uvedené poznatky je potrebné zohľadniť pri konštrukcii skladov. Sklady ďalej musia byť suché, vetrateľné, bez prístupu priameho slnečného svetla, s vhodnou tepelnou izoláciou, ktorá obmedzuje významné kolísanie teplôt, s nepriepustnou a dobre čistiteľnou, podlahou. Do skladov musí byť zamedzený prístup zvierat a nepovolaných osôb. Sklady musia byť uzamykateľné a nie je vhodné, aby v týchto skladoch boli uskladnené iné materiály alebo iné krmivá (napr. kŕmne suroviny alebo kŕmne zmesi). Všetky odpady musia byť oddelené

skladované v nepriepustných a uzavretých obaloch a musia byť zlikvidované ako nebezpečný odpad (väčšina doplnkových látok je ťažko biologicky odbúrateľná a môžu byť aj špecificky toxické pre niektoré druhy zvierat).

Spôsoby a podmienky pre skladovanie krmív

Všeobecne platí, že spôsob skladovania musí vychádzať zo znalosti jednotlivých druhov krmív (krmných surovín, krmných zmesí, doplnkových látok alebo premixov) a ich fyzikálnych a chemických vlastností. Ak nie sú tieto vlastnosti známe, je nutné vyžiadať si ich vlastnosti od výrobcu. Jedná sa najmä o stabilitu skladovaného materiálu v kvalite vo vzťahu k vlhkosti, jeho teplote pri naskladňovaní (z hľadiska bezpečného skladovania nesmie teplota materiálov prijímaných do skladu presiahnuť 40°C), v priebehu skladovania, jeho štruktúre, ak je hygroskopický, výbušný (za akých podmienok), aká je jeho teplota vzplanutia alebo vznietenia alebo samovznietenia, či má elektrostatický náboj, aké je jeho chemické zloženie (vplyv zvýšeného obsahu tuku a cukrov) a aké sú hygienické podmienky pre ľudí a zvieratá (toxikologické informácie).

Prevádzkovateľ skladov v tejto časti správnej praxe uvádza vo vzťahu ku konkrétnemu skladu akým spôsobom a za akých podmienok bude krmivo podľa jednotlivých druhov prijímané do skladu, ako sa skladuje, kontroluje v priebehu skladovania, prípadne ošetruje, upravuje a vydáva. K spracovaniu môže využiť aj nižšie uvedené spôsoby a podmienky pre skladovanie.

3. Spôsoby a požiadavky na skladovanie voľne ložených alebo balených suchých a sypkých krmných surovín/krmných zmesí

Všeobecne platí, že o spôsobe, požiadavkách a podmienkach pre skladovanie je nutné rozhodnúť sa podľa typu skladu, jeho technologickej vybavenosti a druhu skladovaných krmných surovín/krmných zmesí. Vopred je potrebné stanoviť spôsob príjmu, tzn. ako budú prijímané jednotlivé zásielky a ako bude overovaná ich hmotnosť a kvalita, ako sa bude postupovať, ak niektorá zo zásielok bude vyžadovať úpravu alebo oddelené uskladnenie alebo nebude zodpovedať deklarovanej kvalite. Ako sa bude postupovať u zásielok v obaloch, ak niektoré obaly budú poškodené alebo nesprávne označené alebo označenie bude celkom chýbať. Jednotlivé zásielky je nutné pred prijatím do skladu zmyslovo posúdiť, u suchých krmív (najmä krmných surovín) overiť si ich vlhkosť. Ak sa v zásielke zmyslovo zistí prítomnosť živých škodcov alebo zakázaných látok, takéto výrobky sa nesmú do skladu prijať a musia byť skladované vo vyčlenenom sklade alebo ak ide o zásielky od iného výrobcu, musia byť vrátené späť dodávateľovi/výrobcovi. Ak zásielky vykazujú zvýšenú vlhkosť, ktorá nezodpovedá skladovacím podmienkam ale je možné vlhkosť upraviť sušením alebo vykazujú zvýšený obsah nečistôt, ale je možné ich prečistiť, potom musia byť pred uskladnením upravené sušením alebo čistením. V opačnom prípade musia byť oddelene uskladnené a pokiaľ sa jedná o zásielky od iného výrobcu, vrátené späť dodávateľovi/výrobcovi.

4. Spôsoby a podmienky pre skladovanie obilnín, strukovín a olejní

Vzťahujú sa k obilninám, strukovinám a olejninám, ktoré sú pozberovo upravené, tzn. upravené vo vlhkosti sušením alebo konzervovaním schválenými doplnkovými

konzervačnými látkami a sú vyčistené, tzn. zbavené organických a minerálnych nečistôt podľa Pravidiel správnej praxe pre pozberovú úpravu.

Podmienky pre skladovanie.

Obilniny, strukoviny a olejniny sú schopné prijímať vzdušnú vlhkosť najmä cez kľčky a lepok a menej cez šupky.. Preto poškodené zrná majú väčšiu schopnosť prijímať vlhkosť ako zrná nepoškodené. Vlhkosť zrnín aj po vykonanej úprave sušením nie je stabilná a kolíše vplyvom nerovnomerného rozloženia vlhkosti v zrne, rôznej sorpčnej kapacity nerovnako vyvinutých zrn, premenlivosti relatívnej vlhkosti vzduchu v skladovacom priestore a vplyvom rôznych teplôt jednotlivých vrstiev skladovaných zrnín, ktoré podporujú termodifúziu vlhkosti. Tieto vplyvy sú zvyrazňované technickým stavom skladov.

Ak legislatívne predpisy neustanovujú inak, za ešte vyhovujúcu vlhkosť pre skladovanie možno považovať u:

- Obilnín a strukovín uskladnených v suchom stave (bez aktívneho vetrania alebo chladenia), vlhkosť do 14,0%,
- Obilnín uskladnených s použitím aktívneho vetrania alebo umelého chladenia, vlhkosť do 17,0%, pri relatívnej vlhkosti vzduchu do 75% (u umelého chladenie nesmie byť teplota masy vyššia ako 10°C) a ak majú byť vylúčené riziká spojené s rozvojom plesní je nutné pri aktívnom vetraní neprekročiť vlhkosť 16,0% a relatívnu vlhkosť vzduchu 65%,
- Olejnín vo všeobecnosti platí maximálne prípustná vlhkosť 8,0%,
- Obilniny a strukoviny konzervované schválenými doplnkovými látkami z funkčnej skupiny konzervačných látok sa spravidla skladujú do vlhkosti 30,0% podľa spotreby konzervačných prípravkov a tým aj vplyvu na technický stav skladovacieho priestoru a technologického zariadenia.

Nerovnomerné rozloženie vlhkosti skladovanej masy zrnín je podporované aj prítomnosťou nečistôt, ktoré vykazujú rozdielnu vlhkosť ako skladovaná masa zrnín, majú iné sorpčné vlastnosti a pri skladovaní je ťažké zabrániť ich samotriedeniu v mase zrnín a tým sa vytvára potenciálne ložisko pre vznik vlhkostných a teplotných zmien a rozvoj plesní. Z týchto dôvodov je potrebné minimalizovať obsah nečistôt, a ak legislatívne predpisy neustanovujú inak, za prijateľné sa považujú:

- Pri dlhodobom skladovaní (dlhšie ako 6 mesiacov) obsah nečistôt do 1,0%.
- Pri krátkodobom skladovaní (menej ako 6 mesiacov) obsah nečistôt do 5,0%.

V zrne sa však nesmie prekročiť podiel semien lípkavca 0,5% a semien burín obsahujúcich alkaloidy, glykozidy alebo iné jedovaté látky 3,0%.

Spôsob skladovania

Obilniny, strukoviny a olejniny sa skladujú spravidla ako voľne ložené v silových, halových, podlahových alebo kombinovaných skladoch. Skladový priestor by mal vyhovovať všeobecným požiadavkám pre skladové priestory. Skladové priestory by mali najmä obmedzovať pôsobenie klimatických vplyvov. Pre skladovanie s použitím aktívneho vetrania sa spravidla používajú len silové a hangárové sklady, ktoré sú na tento účel vybavené vhodnou technológiou umožňujúcou rovnomerné rozvrstvenie skladovanej masy a rozptýlenie vzduchu po celej ploche skladového priestoru. Tlak privádzaného vzduchu k aktívnemu vetraníu má byť najmenej 2,9 kPa čo zodpovedá tlakovému spádu 300 mm vodného stĺpca. Množstvo privádzaného vzduchu k aktívnemu vetraníu je potrebné stanoviť podľa objemu odhadnutého medzizrnového priestoru a pre docielenie efektívneho schladenia je nutné u masы zrna s vlhkosťou do 15% najmenej 200 výmen vzduchu a pri vlhkosti do 17% až 800 výmen vzduchu v skladovanej mase zrna za 24 hodín. Ak technologické zariadenie túto výmenu neumožňuje je potrebné znížiť výšku skladovanej masы alebo vykonať úpravu zrnín

sušením. Ak konštrukčné riešenie skladových priestorov s aktívnym vetraním umožňuje samotriedenie zrnín pri ich príjme do skladového priestoru, je potrebné minimalizovať podiel nečistôt, najmä prachových častíc čistením a tým zlepšiť priestupnosť vzduchu a vylúčiť vznik miest s kondenzáciou vodných pár. Pri používaní aktívneho vetrania v silových skladoch je potrebné nielen zaručiť dostatočný prívod vzduchu, ale súčasne riešiť aj jeho účinné odsávanie zo skladového priestoru nad skladovanou masou zrna.

Používanie aktívneho vetrania chladeným vzduchom za účelom stabilizácie zrna pri vlhkosti do 17%, je pre väčšie skladovacie kapacity prevádzkovo nákladné pretože pre docielenie stability pri uvedenej vlhkosti je nutné docieľiť v skladovacom priestore teplotu do 10 °C. Z týchto dôvodov je používanie aktívneho vetrania chladeným vzduchom vhodné len pre skládky zrnín s vyššou vlhkosťou pred ich pozberovou úpravou pokiaľ nie sú dostatočné sušiacie kapacity.

Používanie konzervácie schválenými látkami z funkčnej skupiny konzervačných látok možno uskutočňovať len ak sú obilniny alebo strukoviny určené na kŕmne účely. Pre skladovanie je potrebné vyčleniť vhodné skladové priestory vybavené aplikačným zariadením pre konzervačné prípravky, ktoré zaručí dodržanie stanovených dávok konzervačných prípravkov a ich rovnomerné rozptýlenie do zrna. Skladové priestory a ich technologické zariadenia musia byť povrchovo chránené proti vplyvu exhalátov z konzervačných prípravkov, dokonale vetrané a vybavené hygienickým zariadením so zdrojom vody. V priebehu dňa je potrebné zisťovať vlhkosť najmenej trikrát denne a podľa zistenej vlhkosti upravovať dávkovanie konzervačného prípravku a to aj za predpokladu, že sa zber vykonáva z jedného honu. Pre skladovanie konzervovaných obilnín a strukovín sú preto najvhodnejšie hangárové sklady. Skladovací priestor nie je vhodné následne používať na skladovanie obilnín alebo strukovín určených pre potravinárske spracovanie.

Kontrola zrnín v priebehu skladovania

Po zaplnení skladovacieho priestoru masou zrna o uvedenej najviac prípustnej vlhkosti a teplote je potrebné:

- a) v období pozberového dozrievania vykonávať denne kontrolu teploty najmenej v troch vrstvách a to nad úrovňou kónickej časti silovej bunky alebo podlahy, v strede vrstvy a v hornej vrstve,
- b) po období pozberového dozrievania je nutné vykonať kontrolu teploty najmenej dvakrát týždenne v uvedených vrstvách pod písmenom a),
- c) ak sa zistí v niektorej vrstve teplota vyššia ako 30°C, je potrebné pristúpiť k ošetrovaniu zrna prevzdušnením prípadne aj sušením a po ošetrovaní opäť vykonávať najmenej po dobu jedného týždňa dennú kontrolu teploty,
- d) pri ošetrovaní sa súčasne berú čiastkové vzorky a zmyslovo sa posudzuje prítomnosť živých škodcov a výskyt cudzích pachov. Z čiastkových vzoriek sa zostavuje súhrnná a konečná vzorka na stanovenie vlhkosti, prípadne ďalších znakov.

Systém kontroly kvality uskladnených zrnín ako aj počty odoberaných konečných vzoriek, druhy a frekvencia testovaných vzoriek a kvalitatívnych znakov stanovuje zodpovedná osoba za skladovanie alebo je stanovená "Plánom kontroly kvality" prevádzkovateľa, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou správnej výrobných praxe pre skladovanie.

Spôsoby ošetrovania zrnín v priebehu skladovania

V priebehu skladovania zrnín sa podľa ich stavu (výskyt zvýšenej teploty, škodcov) vykonáva spravidla nasledujúce ošetrovanie:

Pri výskyte zvýšenej teploty:

- a) ak sú skladové priestory vybavené aktívnym vetraním a relatívna vlhkosť vonkajšieho vzduchu je menej ako 75%, respektíve 65% uvedie sa aktívne vetranie v nepretržitú činnosť a to až do docielenia teploty nižšej ako 25°C vo všetkých vrstvách,
- b) ak skladové priestory nie sú vybavené aktívnym vetraním alebo nemožno aktívne vetranie použiť pre zvýšenú relatívnu vlhkosť vonkajšieho vzduchu alebo sa aktívnym vetraním nedarí teplotu masy zrna znížiť pristupuje sa k premiestňovaniu do voľného úložného priestoru a zároveň sa zrno prečistí a prevzdušní, ak je sklad vybavený čistiacou stanicou alebo sa použije sušiacie zariadenie bez ohrevu vzduchu. Súčasne sa odoberú čiastkové vzorky a zisťuje sa vlhkosť zrna a prítomnosť všetkých škodcov,
- c) ak sa preukáže zvýšená vlhkosť nad 15% alebo u aktívneho vetrania nad 17% prevedie sa súčasne presušenie zrna.

Pri výskyte škodcov:

- a) vykonáva sa premiestnenie skladovaných zásob a zároveň sa vykoná čistenie a aplikácia povolených dezinfekčných prípravkov oprávnenou osobou. Odpady z čistenia sa po ukončení premiestnenia bezprostredne likvidujú,
- b) ak v skladovacom priestore alebo za daných podmienok (nevhodná teplota) nemožno vykonať asanáciu, premiestni sa napadnutá zásoba do vyčleneného dobre čistiteľného skladu, kde sa následne prevedie asanácia,
- c) po vykonanej asanácii a uplynutí stanovenej ochrannej lehoty podľa použitých dezinfekčných prípravkov, vykoná sa odber konečnej vzorky (vzoriek) pre overenie na prítomnosť rezíduí z prípravku. Pokiaľ nie je prekročený maximálne prípustný obsah rezíduí uvoľní sa skladovaná zásoba na použitie.

5. Spôsob a podmienky pre skladovanie mlynských výrobkov

Vzťahuje sa k mlynským výrobkom, ktoré sú určené na kŕmne účely. Najčastejšie sa jedná o kŕmne múky a otruby, ktoré sú dodávané prevažne voľne ložené, menej často sa vyskytujú obilné klíčky so šupkami. Mlynské kŕmne výrobky, ktoré obsahujú zvýšený podiel obalových častíc zrna sú vplyvom zvlhčovania a aklimatizácie zrna pred mletím značne nestabilné vo vlhkosti. Je to spôsobené voľnou vlhkosťou, ktorá najmä zmenami teploty pri ich preprave alebo skladovaní sa lokálne uvoľňuje a vytvára podmienky pre vznik plesní a to najmä ak sú prepravované a skladované ako voľne ložené. K tejto skutočnosti je potrebné zohľadniť voľbu podmienok a spôsob skladovania. Obilné klíčky so zreteľom na zvýšený obsah tuku sú problematické na dlhodobé skladovanie.

Podmienky pre skladovanie

Zásadou u mlynských výrobkov je, že ich nemožno dlhodobo skladovať ako voľne ložené a preto prijímané množstvo (hmotnosť) by malo zodpovedať približne na max. 14 dennú potrebu. Obdobne to platí aj pre obilné klíčky balené do obalov. Pri prijíme mlynských výrobkov sa vykonáva zmyslová kontrola či sa nevyskytujú v zásielke hrudy, či výrobky majú typickú farbu, nevykazujú cudzí pach a či neobsahujú skladištných škodcov (víjačky, roztoče). V prípade, že sa zmyslovo zistí niektorá z vyššie uvedených zmien, zastaví sa príjem mlynskeho výrobku a výrobok sa vráti dodávateľovi alebo sa oddelene uskladní a ďalej sa

postupuje podľa "reklamačného poriadku" a zmluvných podmienok. Skladovacie priestory musia zodpovedať všeobecným požiadavkám.

Ak sú mlynské výrobky dodávané v obaloch musia byť tieto obaly priedušné (nie obaly PE) a môžu byť vrstvené na paletách. Každý obal musí byť označený.

Spôsob skladovania

Mlynské výrobky dodávané ako voľne ložené sa spravidla skladujú v silových zásobníkoch a ako menej vhodné sa pre skladovanie považujú halové (hangárové) sklady. Výnimkou sú obilné šupky, ktoré pokiaľ sú dodávané ako voľne ložené skladujú sa v hangárových skladoch. Za nevhodné skladovanie voľne ložených mlynských výrobkov sa považujú podlahové alebo kombinované sklady. Ak sa skladujú mlynské výrobky v silových zásobníkoch, ktoré nemajú izolovaný vonkajší plášť alebo nie sú obstavané, umiestňujú sa do ich stredových a nie do obvodových zásobníkov. Silové zásobníky majú mať vnútorné steny rovné a ich výpustná časť má vykazovať uhol 65°. Pri menšom uhle je nebezpečenstvo, že pri vyprázdňovaní budú výrobky vytvárať vo výpusti klenby.

Ak sú dodávané mlynské výrobky ako balené (vrecia, vaky, kontajnery) sú umiestnené na paletách (okrem kontajnerov) a podľa typu skladu možno palety umiestňovať nad sebou najviac však do dvoch vrstiev. Do skladu sa umiestňujú len obaly neporušené a pokiaľ došlo k ich poškodeniu pri manipulácii v sklade vykonáva sa bezprostredne prebalenie a označenie. Vzniknuté odpady sa odstránia. Pre skladovanie sa spravidla využívajú hangárové, podlahové alebo kombinované sklady. Sklady pre mlynské výrobky musia byť suché a vetrateľné. Ak sú dodávané mlynské výrobky v obaloch, možno ich skladovať po dobu minimálnej použiteľnosti.

6. Spôsoby a podmienky pre skladovanie extrahovaných šrotov a výliskov s klíčkami

Extrahované šroty a výlisky s výnimkou výrobkov u ktorých je vykonávaná tepelná úprava (toastovanie) možno považovať za stabilné vo vlhkosti a málo hygrokopické. Niektoré druhy extrahovaných šrotov s klíčkami sú dodávané ako lúpané alebo čiastočne lúpané alebo nelúpané. Jedná sa najmä o výrobky zo sójových bôbov alebo arašidov alebo semien slnečnice a bavlníka. Výrobky nelúpané zo semien slnečnice majú zníženú sypkosť a preto ich nie je vhodné dlhodobo skladovať v silových zásobníkoch. Obdobne to platí aj pre výlisky s vyšším obsahom tuku ako 10%. Všeobecne platí pre všetky výlisky, že ak nie sú stabilizované tepelne alebo pomocou antioxidantov, musia byť skladované len krátkodobo pretože vplyvom technologického spracovania dochádza k rýchlej oxidácii tuku a tým prestávajú byť vhodné na kŕmne účely.

Podmienky pre skladovanie

Ak sú dodávané extrahované šroty alebo výlisky, je nutné kontrolovať ich teplotu, pretože najmä u zásielok extrahovaných šrotov použitých bezprostredne po výrobe sa môže vyskytovať teplota zvýšená nad 40°C. Zásielky dodané so zvýšenou teplotou je potrebné oddelene uskladniť v nízkej vrstve a nechať vychladnúť. Extrahované šroty vykazujú zvýšenú prašnosť a preto pri manipulácii je nutné dopravné cesty aj silové zásobníky vetrať. Pretože jednotlivé druhy extrahovaných šrotov s klíčkami, vrátane ich technologickej úpravy lúpaním, sú vhodné pre rôzne druhy a kategórie hospodárskych zvierat, je nutné pri skladovaní vytvoriť

také podmienky, aby boli podľa druhu a technologickej úpravy oddelene skladované a zabránilo sa ich pomiešaniu. Pri prijíme tepelne upravených extrahovaných šrotov vyrobených najmä zo sójových bôbov, je nutné venovať pozornosť vlhkosti, a za stabilnú možno považovať vlhkosť najviac do 13,0%. Ak vykazujú extrahované šroty vyššiu vlhkosť, je nutné ich oddelene uskladniť do vrstvy nepresahujúcu jeden meter a určiť ich k rýchlemu spracovaniu. Sklady musia zodpovedať všeobecným požiadavkám.

Spôsob skladovania

Extrahované šroty a výlisky sa prevažne dodávajú voľne ložené a pre menších odberateľov sú dodávané aj vo vakoch alebo kontajneroch. Extrahované šroty s výnimkou extrahovaného šrotu z nelúpaných slnečnicových semien a výlisky s obsahom tuku do 10% možno skladovať v silových, hangárových, podlahových alebo kombinovaných skladoch. Extrahovaný šrot z nelúpaných semien slnečnice, ako aj výlisky s vyšším obsahom tuku ako 10%, možno skladovať ako voľne ložené len v hangárových skladoch. Sklady musia byť suché a dobre vetrateľné. Ak sú dodávané vo vakoch, je nutné vaky umiestniť v sklade na palety. Palety možno v sklade vrstviť.

7. Spôsoby a podmienky pre skladovanie sušiarenských krmív

Výrobky získané umelým sušením spravidla v teplovzdušných sušiarňach sú značne hygroskopické. Ak sú upravené granulovaním, ich hygroskopickosť sa znižuje, ale vzniká nebezpečenstvo uvoľňovania voľnej vlhkosti počas skladovania a vytvárajú sa podmienky pre rozvoj plesní a možnosti samovznietenia. Okrem toho niektoré sušiarenské krmivá majú zvýšený obsah cukrov, ktorý tiež ovplyvňuje ich stabilitu. Tieto faktory obmedzujú spôsob skladovania aj typ skladu. V tejto skupine krmív sa vyskytujú najčastejšie úsušky, sušené cukrovárske rezky, sušené pivovarské mláto, odpadové sladovnícke produkty (sladový kvet, sladový prach, sladové šupky), sušené zemiaky, sušené ovocné výlisky a sušené liehovarské výpalky.

Podmienky pre skladovanie

Vzhľadom na výraznú hygroskopickosť týchto výrobkov, prašnosť, nízku objemovú hmotnosť a zníženie sypkosti, požaduje sa u objemných sušených výrobkov (cukrové rezky, pivovarské mláto, úsušky krmovín, sladovnícke výrobky, ovocné výlisky) úprava granulovaním. U sušeného krmiva, ak sa mieni dlhodobo skladovať, nesmie vlhkosť prekročiť 12,0% a to aj za predpokladu, že je granulované a schladené na teplotu najviac 25°C. Krátkodobo je možné skladovať sušené krmivo aj do vlhkosti 14,0% za predpokladu, že sa jedná o suchý a vetraný sklad. Rovnovážnu vlhkosť dosahujú sušené krmivá cca po 3 týždňoch od výroby pokiaľ sú skladované vo vhodných skladoch. Rovnovážna vlhkosť sa pohybuje podľa druhu sušeného krmiva v rozmedzí 10 až 13% pri relatívnej vlhkosti vzduchu do 75%. Ak sa u zásielok vyskytne zvýšená teplota alebo vlhkosť, skladujú sa oddelene, voľne ložené, vo vrstve nepresahujúcej jeden meter. Sklad musí vyhovovať všeobecným požiadavkám.

Spôsob skladovania

Pre dlhodobé skladovanie sušeného krmiva baleného do obalov alebo voľne loženého, sú najvhodnejšie hangárové sklady umožňujúce manipuláciu počas skladovania. Pre krátkodobé skladovanie sušeného krmiva možno použiť aj silové zásobníky za predpokladu,

že je denne kontrolovaná teplota skladovanej zásoby. Suché krmivo s vlhkosťou do 14,0% možno dlhodobo skladovať aj v obaloch, napríklad ako skriňové palety, v kontajneroch, vo vreciach alebo v papierových obaloch za predpokladu, že palety s obalmi alebo kontajnery nie sú vrstvené, medzi radmi paliet je dostatočný priestor pre manipuláciu a skladovací priestor je suchý a vetrateľný. Skladovaním sušeného krmiva s vlhkosťou vyššou ako 14,0% vzniká nebezpečenstvo samovznietenia.

8. Spôsoby a podmienky pre skladovanie sušených mliečnych výrobkov

Z tejto skupiny výrobkov sa najčastejšie vyskytuje sušená srvátka rôzne technologicky upravená (čiastočne alebo úplne odcukrená alebo demineralizovaná), sušené mlieko odtučnené a sušený cmar. Sušené mliečne výrobky (najmä sušené srvátky) v štruktúre prášku sú značne hygroskopické. Okrem toho obsahujú laktózu (mliečny cukor), ktorá má nízku teplotu topenia 45-48°C (sušená srvátka ho obsahuje viac ako 65%) a tým sú ťažko skladovateľné.

Podmienky pre skladovanie

Sušené mliečne výrobky pokiaľ nie sú technologicky upravené alebo granulované, musia byť výhradne skladované a balené do nepriedušných obalov (vriec s PE vložkou alebo vakov opatrených impregnačnou vrstvou), ktoré sú originálne uzatvorené. Výnimkou sú hermeticky uzatvárateľné silové zásobníky, v ktorých možno skladovať voľne ložené sušené mliečne výrobky za predpokladu, že sú vybavené pseudopravou so vzduchovými uzávermi. Teplota v skladovacom priestore by nemala prekročiť 40°C. Vzhľadom na ich výraznú hygroskopickosť, nesmie ich vlhkosť pri prijímaní a skladovaní presiahnuť nasledovné hodnoty:

- U sušeného odtučneného mlieka 5,0%,
- U sušeného cmaru 6,0%,
- U sušenej srvátky vrátane rôznych technologických úprav a mliečneho albumínu 8,0%,
- U kazeínu 10,0%.

Teplota sušených mliečnych výrobkov nesmie byť vyššia než je teplota vzduchu. Sklad musí vyhovovať všeobecným požiadavkám.

Spôsob skladovania

Pre skladovanie sa najčastejšie používajú hangárové alebo podlahové sklady, ktorých strešnej konštrukcie i obvodový plášť majú pri dlhodobom skladovaní dostatočnú tepelnoizolačnú schopnosť. Sklady musia byť suché a vetrateľné. Obaly so sušenými mliečnymi výrobkami sa ukladajú na palety a palety s obalmi so sušenou srvátkou v štruktúre prášku nesmú byť vrstvené nad sebou. Výnimkou v spôsobe skladovania sú granulované sušené mliečne výrobky, ktoré možno krátkodobo skladovať voľne ložené aj v silových zásobníkoch, ktoré majú rovné steny a sú obvodovo tepelne izolované alebo sú umiestnené v obstavaných priestoroch. Za podobných podmienok možno krátkodobo skladovať aj sušené práškové mliečne výrobky v hermeticky uzavretých silových zásobníkoch.

9. Spôsoby a podmienky pre skladovanie rybej múčky

Rybia múčka patrí medzi menej hygroskopické krmivá. Obsah tuku, ktorý kolíše podľa druhu rybej múčky medzi 8 až 13% a jej múčna štruktúra ovplyvňuje skladovateľnosť a spôsob skladovania. Okrem toho nesmie byť krmená prežúvavcom a z týchto dôvodov, ak je dodávaná voľne ložená, musí sa skladovať oddelene vo vyčlenenom skladovacom priestore.

Podmienky pre skladovanie

Rybia múčka je hygroskopická, a ak má byť uskladnená, nesmie obsahovať viac ako 10,0% vlhkosti. Je spravidla dodávaná ako voľne ložená, v menšej miere ako balená do vakov alebo do papierových obalov opatrených impregnačnou vrstvou. Obsah tuku a múčna štruktúra zhoršuje sypkosť a pri dlhšom skladovaní v silových zásobníkoch môže vytvárať pri vyprázdňovaní klenby. Ak je skladovaná ako voľne ložená, je nutné ju umiestňovať do silových zásobníkov, ktoré sú opláštené alebo tepelne izolované alebo nie sú umiestnené v obvodových zásobníkoch. Sklad musí byť suchý a dobre vetrateľný. Ak sa v skladovacom priestore hodlá po rybej múčke skladovať iný druh krmív, je potrebné skladovací priestor dokonale vyčistiť. Sklad musí spĺňať všeobecné požiadavky.

Spôsob skladovania

Rybiu múčku možno skladovať v silových alebo hangárových skladoch, menej vhodné sú podlahové alebo kombinované sklady. S ohľadom na jej vlastnosti nemožno ju dlhodobo skladovať voľne loženú v silových zásobníkoch. Ako najvhodnejší spôsob pri dlhodobejšom skladovaní (viac ako 3 mesiace) možno považovať skladovanie v obaloch (vrecia, vaky, kontajnery).

10. Spôsoby a podmienky pre skladovanie krmných surovín minerálneho pôvodu

Najčastejšie používané druhy krmných surovín minerálneho pôvodu sú:

- uhličitan vápenatý,
- uhličitan vápenato-horečnatý,
- dihydrofosforečnan vápenatý monohydrát (monokalciumfosfát) a hydrofosforečnan vápenatý dihydrát (dikalciumfosfát),
- fosforečnan horečnatý,
- hydrouhličitan sodný, uhličitan sodný a
- chlorid sodný.

Tieto krmivá sú dodávané v rôznej štruktúre napr. práškové s rôznou veľkosťou frakcií, kryštalické alebo vo forme granúl a podľa štruktúry je nutné voliť skladovacie podmienky a spôsob skladovania. Chlorid sodný nie je možné skladovať ako voľne ložený pokiaľ nie je stabilizovaný povolenými doplnkovými látkami proti spekaniu. V žiadnom prípade nemožno skladovať hydrogenuhličitan sodný alebo uhličitan sodný ako voľne ložené. Žiadne fosforečnany v štruktúre kryštalickej nemožno skladovať ako voľne ložené v silových zásobníkoch dlhšie ako 3 týždne (nebezpečenstvo vzniku nalepenia na steny a vytvárania hrudovitých štruktúr). Pôvodná vlhkosť (mimo kryštalickú vodu) spravidla pri krmivách minerálneho pôvodu nepresahuje 1,0%. Za silne hygroskopické možno považovať

hydrouhličitan sodný, uhličitan sodný a chlorid sodný. Ako menej hygroskopické možno považovať všetky fosfáty v kryštalickej štruktúre a za nehygroskopické možno považovať granulované uhličitan a fosfáty. Pred skladovaním a manipuláciou s krmivami minerálneho pôvodu, sa musí oboznámiť zodpovedná osoba za skladovanie s ich bezpečnostnými listami.

Podmienky pre skladovanie

Ak sú krmivá minerálneho pôvodu uskladnené v silových zásobníkoch je potrebné vybaviť tieto zásobníky vo výpustnej časti vzduchovým čeriacim zariadením. Dôvodom je ich zhutňovanie vo výpustnej časti pokiaľ nie je vykonávaný ich výdaj zo zásobníka. Čerenie je potrebné uskutočňovať len na začiatku vyprázdňovania zásobníka a v prípadoch, keď je pri vyprázdňovaní nutné uvoľniť vzniknutú klenbu. Trvalé čerenie sa neodporúča.

Hydrouhličitan sodný a uhličitan sodný nesmie byť pri skladovaní vystavený teplote vyššej ako 60°C pretože dochádza k zmene štruktúry a spekaniu. Oba druhy v styku s kyselinami silne reagujú za súčasného uvoľňovania plynu (CO₂). Sklady určené pre skladovanie krmív minerálneho pôvodu musia byť suché a vetrateľné. Ak sú silové zásobníky pneumaticky plnené, musia byť opatrené účinnou aspiráciou. Sklady musia spĺňať všeobecné požiadavky.

Spôsob skladovania

Uhličitan vápenatý sa prevažne skladuje v silových zásobníkoch s dostatočnou rezervou kapacity najmä pri skladovaní múčnej štruktúry, pretože pri ich plnení dochádza k vzdušnej flotácii, ktorá zvyšuje objem až o 30%. Silové zásobníky pre fosforečnany pokiaľ nie sú granulované, musia byť buď tepelne izolované alebo obstavané, aby sa zabránilo priamemu ohrevu stien zásobníka a vytváraniu nánosov. Ak je dodávaný uhličitan vápenatý alebo fosforečnany v granulovanej štruktúre a balené do obalov (papierových vriec, vakov), umiestňujú sa obaly na palety, ktoré možno vrstviť. Uhličitan sodný a chlorid sodný je vhodné skladovať výhradne v obaloch (vrecia, vaky), ktoré sa umiestňujú na palety a palety nie je vhodné vrstviť. Krmivo minerálneho pôvodu, ktoré je balené do obalov možno skladovať v hangárových, podlahových alebo kombinovaných skladoch za predpokladu, že spĺňajú vyššie stanovené podmienky pre skladovanie.

11. Spôsoby a podmienky pre skladovanie iných krmných surovín v pevnom stave

Jedná sa predovšetkým o menej často sa vyskytujúce krmné suroviny napríklad obilný lepok, škroby, cukry, kukuričné klíčky, sójový bielkovinový koncentrát a zemiakovú bielkovinu. Tieto krmivá sú hygroskopické a ich vlhkosť by nemala pri skladovaní presiahnuť u cukru 0,5%, u ostatných krmných surovín 10,0% s výnimkou škrobov, kde nesmie presiahnuť 20,0%. S ohľadom na hygroskopickosť a obmedzenú spotrebu sa tieto krmné suroviny skladujú najmä balené do obalov (vriec s impregnačnou vložkou alebo do vakov), ktoré sa ukladajú na palety. Pre skladovanie sa spravidla používajú hangárové alebo podlahové sklady, ktoré sú suché, vetrateľné a zodpovedajú všeobecným požiadavkám.

12. Spôsoby a podmienky pre skladovanie kvasníc

Z tejto skupiny kŕmnych surovín sa najčastejšie používajú sušené pivovarské kvasnice, u ktorých sa jedná o devitalizované bunky mikroorganizmu *Saccharomyces cerevisiae* a sušené kvasnice typu Vitex, u ktorých sa jedná o devitalizované bunky mikroorganizmu *Kluiveromyces fragilis* získaný fermentáciou na substráte z drevných vlákien.

13. Spôsoby a požiadavky na skladovanie tekutých kŕmnych surovín voľne ložených alebo balených do obalov

V tejto skupine krmív sa najčastejšie pri skladovaní vyskytuje živočíšny tuk, rastlinné tuky a oleje a repná alebo trstinová melasa. Živočíšny tuk a rastlinné tuky a oleje obsahujú najviac 2,0% vlhkosti. V tekutom stave bez ohľadu na teplotu sa vyskytujú len rastlinné oleje s výnimkou palmového oleja, ktorý tak ako živočíšne tuky sa premení do tekutého stavu až pri teplote vyššej ako 45 - 55°C. Ak nie sú stabilizované schválenými doplnkovými látkami z funkčnej skupiny antioxidantov, možno ich skladovať iba krátkodobo.

Podmienky pre skladovanie

Pre skladovanie živočíšnych tukov musia byť vyčlenené skladovacie tanky, do ktorých nesmú byť uskladnené rastlinné oleje bez toho, aby boli tanky dokonale vyčistené. Skladovanie tukov a olejov sa uskutočňuje pri bežných teplotách okolitého vzduchu a len v prípade odberu zo skladovaných zásob živočíšneho tuku alebo rastlinného palmového oleja sa uskutočňuje ohrev na teplotu 45 - 55°C. Ohrev sa uskutočňuje spravidla nepriamo parou a ohrievacie zariadenie nesmie v priebehu skladovania prepúšťať vodu do tuku alebo oleja. Skladovacie tanky musia byť kontrolovateľné a čistiteľné, tzn. že do vnútorného priestoru tanku musí byť umožnený bezpečný vstup. Ak sa po vyprázdnení tanku zistí prítomnosť sedimentu, vykoná sa jeho vypustenie pred príjmom novej dodávky.

Spôsob skladovania

Živočíšne tuky a rastlinný palmový olej sa výhradne skladujú ako voľne ložené spravidla v uzavretých stojatých tankoch, ktoré sú opatrené vyhrievacím zariadením pre nepriamy ohrev, a ktorých spodná časť je vybavená odkalovacím ventilom. Ohrievacie zariadenie je vhodné zhotoviť z antikoročných materiálov, aby sa preventívne zabránilo perforácii a prenikaniu kondenzátu do uskladneného tuku alebo oleja. Vyprázdňovanie tanku sa uskutočňuje nad úrovňou dna tak, aby vznikol priestor pre sedimentáciu pevných častíc. Jeho objem by mal predstavovať aspoň 2% z celkovej skladovacej kapacity tanku. Ostatné rastlinné oleje možno skladovať ako voľne ložené v podobne riešených stojatých uzavretých tankoch bez ohrievacieho zariadenia alebo v plastových kontajneroch, ktoré sa umiestnia do hangárového skladu. Tanky musia byť opatrené z požiarno-bezpečnostných dôvodov záchytnou nádržou, v ktorej sú postavené.

14. Spôsohy a požiadavky na skladovanie premixov a doplnkových látok v pevnom alebo tekutom stave s výnimkou aminokyselín, močoviny a amónnych solí

Každý kto manipuluje alebo skladuje doplnkové látky musí byť oboznámený s ich bezpečnostnými listami. Dôvodom je, že niektoré z nich patria medzi jedy a väčšina z nich je pre zdravie ľudí nebezpečná a niektoré z nich nie sú biologicky odbúrateľné, čo môže pri havárii skladu negatívne ovplyvniť životné prostredie. Z týchto dôvodov musia byť doplnkové látky skladované samostatne v uzamykateľných skladoch a nie je prípustné v skladovacom priestore súčasne skladovať kŕmne suroviny alebo kŕmne zmesi. Väčšina doplnkových látok je hygroskopická a termolabilná už pri teplotách 20 - 25°C. Prach niektorých doplnkových látok má pri určitej koncentrácii v uzavretom priestore explozívne účinky. Tieto vlastnosti sa čiastočne prenášajú aj do ich premixov. Doplnkové látky a ich zmesi musia byť na skladovanie preberané výhradne v originálne uzavretých obaloch (vreciach, kontajneroch), ktoré nesmú byť poškodené.

Podmienky pre skladovanie doplnkových látok a premixov

Doplnkové látky sa skladujú v suchých, vetraných, vhodne tepelne izolovaných skladoch s riadenou reguláciou teploty (teplota nesmie presiahnuť 25°C) a sklad musí byť zabezpečený proti vniknutiu povrchovej vody. Podlaha skladu pre doplnkové látky musí byť dobre čistiteľná (je potrebné obmedzovať prašnosť a možnosť vzniku statického náboja) a priestor, kde sa manipuluje s doplnkovými látkami musí byť odsávaný. Premixy možno skladovať v suchých a vetraných skladoch, ktoré sú vhodne tepelne izolované a sklad musí byť zabezpečený proti vniknutiu povrchovej vody. Podlaha skladu musí byť dobre čistiteľná. Sklady doplnkových látok a premixov musia byť uzamykateľné a prístup do skladu má len zodpovedná osoba. Sklad musí zodpovedať všeobecným požiadavkám.

Spôsob skladovania

Doplnkové látky a premixy určené pre skladovanie sa musia baliť do nepriedušných obalov (papierové vrecia s impregnáciou, uzatvárateľné vaky alebo kontajnery) alebo do nádob. Obaly s doplnkovými látkami a premixami sa umiestňujú na palety vo vrstvách. Palety nesmú byť vrstvené a umiestňujú sa tak, aby boli oddelene a prehľadne skladované podľa jednotlivých druhov a šarží doplnkových látok a premixov. Pre skladovanie doplnkových látok sú najvhodnejšie uzavreté prízemné miestnosti s dostatočnou plochou pre umiestnenie paliet na podlahu skladu alebo do paletových regálov, ktoré sú prístupné pre manipulačné prostriedky. Premixy doplnkových látok sa skladujú spravidla v hangárových alebo podlahových skladoch s dostatočnou plochou pre oddelené skladovanie paliet s premixami a možnosťou ich manipulácie.

15. Spôsohy, požiadavky a podmienky pre skladovanie močoviny, amónnych solí a aminokyselín v pevnom alebo tekutom stave

Močovina, amónne soli a aminokyseliny sú silne hygroskopické. Spravidla sú aminokyseliny v pevnom stave balené do vriec alebo vakov s impregnáciou a sú dokonale uzavreté. V tekutom stave sú spravidla dodávané v uzavretých plastových nádobách alebo

voľne ložené. Močovina a amónne soli v pevnom stave sú balené do obalov (PE vriec a uzatvárateľných vakov s nástrekom PE). Amónne soli v tekutom stave sú spravidla dodávané v uzavretých plastových nádobách alebo voľne ložené. Obaly sa umiestňujú na palety vo vrstvách a palety možno vrstviť (najviac dve vrstvy). Pre skladovanie aminokyselín, močoviny a amónnych solí balených do obalov (vriec, nádob alebo kontajnerov) sa najčastejšie používajú hangárové alebo podlahové sklady, ktoré sú suché, dobre vetrateľné s dostatočne veľkou podlahovou plochou, ktorá umožňuje oddelené skladovanie jednotlivých druhov a manipuláciu s paletami. Aminokyseliny a amónne soli v tekutom stave sú dodávané voľne ložené a skladujú sa v úschovných tankoch z antikorózných materiálov, z ktorých musia byť zhotovené aj dopravné cesty. Úschovné tanky musia byť čistiteľné, kontrolovateľné, opatrené zariadením na kontrolu naplnenia a musia byť umiestnené v priestore chránenom bezpečnostnou vaňou. Spoločne v jednom sklade možno skladovať aj iné krmné suroviny za predpokladu, že sú oddelene uskladnené. Sklady musia zodpovedať všeobecným požiadavkám.

16. Spôsob a podmienky pre skladovanie suchých objemových krmív

Suché objemové krmivá sa spravidla skladujú vo voľnej forme alebo sú lisované do balíkov. Ak sú skladované voľne ložené, je potrebné, aby sklad (senník, hala, hangár) bol vybavený vhodnou stacionárnou alebo mobilnou technikou (žeriav, žeriavové dráhy, mobilný nakladač) na ukladanie a/alebo na výdaj suchých objemových krmív. Sklad musí byť suchý, vetrateľný, čistiteľný a musí byť zamedzený prístup povrchovej a zrážkovej vody. Ak sklad slúži aj na dosušanie, musí byť vybavený podlahovými roštami a ventilátormi na dosušanie aktívnym vetraním. Výkon ventilátorov (v m³/hod) musí zodpovedať najvyššej prípustnej výške uskladnených objemových krmív.

Podmienky pre skladovanie

Do skladu možno ukladať suché objemové krmivá, ak ich vlhkosť nepresahuje 20%. S vyššou vlhkosťou možno skladovať len nedosušené objemové krmivá, ktoré sú konzervované schválenými doplnkovými látkami z funkčnej skupiny konzervačných látok alebo ak je sklad vybavený účinným aktívnym vetraním. Seno alebo slama nesmú byť znečistené, zaparené, nahnité alebo plesnivé. Sklad pred plnením musí byť čistý a zbavený všetkých zvyškov. Neodporúča sa ukladať na staré zásoby čerstvé a suché objemové krmivá. Pri ukladaní krmiva musia byť odstránené z krmiva cudzie predmety.

Spôsob skladovania

Suché objemové krmivá skladované voľne ložené sa ukladajú po určenej ploche skladu rovnomerne vo vrstvách do maximálne prípustnej výšky skladovania, ktorá je spravidla stanovená projektom. Ak je sklad vybavený žeriavom a žeriavovou dráhou, musí byť krmivo vrstvené len do bezpečnej vzdialenosti od žeriavovej dráhy (nesmie brániť pojazdu žeriava a manipulácii s vidlami, ako aj dotýkať sa káblového rozvodu žeriavu). Ak je ukladané v balíkoch musia byť balíky umiestňované tak, aby nemohlo dôjsť k ich samovoľnému uvoľneniu počas skladovania alebo pri manipulácii v sklade. Ak je vykonávané dosušanie objemových krmív pomocou aktívneho vetrania, musí byť nedosušené krmivo vrstvené len do takej vrstvy, ktorá zodpovedá výkonu ventilátorov (výška vrstvy spravidla 2 m). Ďalšie vrstvenia sa môžu uskutočniť až po dosušení prvej vrstvy a tieto vrstvy majú spravidla výšku len 1 m. Ak sa objemné krmivo vydáva zo skladu odoberá sa vždy od

najvyššej vrstvy schodovito tak, aby sa zabránilo prípadnému samovoľnému uvoľneniu vyšších vrstiev. Skladovací priestor musí spĺňať všeobecné požiadavky.

17. Spôsoby a podmienky pre skladovanie konzervovaných krmív silážovaním

Čerstvé objemové krmivo alebo mokré zvyšky po priemyselnom spracovaní technických plodín (napr. pivovarské mláto, cukrovárske rezky, zemiakové skrojky) určené na konzerváciu silážovaním musia vyhovovať požadovanému obsahu sušiny, ktorý zodpovedá vybranému spôsobu konzervácie a použitým konzervačným prípravkom, ktoré obsahujú povolené doplnkové látky z funkčnej skupiny konzervačných látok. Siláž určená na konzerváciu sa buď plní do vyhradených silážnych priestorov alebo sa lisuje do balíkov uzavretých fóliou alebo sa plní do fóliových rukávov umiestnených na spevnenej ploche, ktoré sa po naplnení uzatvárajú. Vlhké priemyselné krmivá možno plniť len do silážnych žľabov alebo fóliových rukávov umiestnených na spevnenej ploche.

Podmienky pre skladovanie

Krmivo určené na konzerváciu silážovaním nesmie byť znečistené, nahnité, plesnivé alebo zaparené. Nesmie obsahovať cudzie predmety a zakázané látky. Pokiaľ bol porast objemového krmiva pred zberom ošetrený prípravkami na ochranu rastlín, môže sa zber uskutočniť až po uplynutí ochrannej lehoty alebo až po vykonaní analýz na prítomnosť reziduí z použitého prípravku. K silážovaniu sa spravidla používajú krmoviny so sušinou najmenej 20% a najviac 50%, pivovarské mláto, cukrovárske rezky a zemiakové skrojky so sušinou vyššou ako 20%. Podľa obsahu sušiny sa prevádzkovateľ rozhoduje aký druh skladu a spôsob konzervácie (bez alebo s použitím konzervačných prípravkov) použije na uskladnenie. Spravidla v silážnych vežiach sa silážuje siláž so sušinou vyššou ako 30%. Ak sa používajú konzervačné prípravky musia byť rozdelené rovnomerne po povrchu konzervovaného krmiva alebo do krmovín musia byť dávkované v priebehu plnenia silážneho priestoru. Dávkovanie konzervačných prípravkov do krmovín sa riadi návodom na ich použitie, ktorý musí byť súčasťou ich označenia. Ich dávka je spravidla viazaná na obsah sušiny v konzervovanej siláži.

Spôsob skladovania silážovaných krmív

Pri plnení prejazdného silážneho žľabu musí byť krmivo rovnomerne rozhrňané po celej ploche. U neprejazdných žľabov je vrstvenie a rozhrňanie uskutočňované od jeho čela. U silážnych veží musí byť prúd silážovanej hmoty usmerňovaný po celej ploche veže. U silážnych žľabov sa musí vykonávať v priebehu plnenia udupávanie siláže, najvhodnejšie je použitie kolesových alebo pásových traktorov, keď je rozhrňanie spojené s udupávaním. Ak sú silážované vlhké priemyselné krmivá, udupávanie sa neuskutočňuje. Po ukončení plnenia je nutné v udupávaní ďalej podľa zhutnenia siláže pokračovať. Podobne je potrebné vykonávať udupávanie pred následným plnením ak je silážny žľab plnený počas viac dní. Po ukončení plnenia a následného udupávania je krmivo nutné zakryť vhodnou silážnou plachtou, ktorá sa zaťažuje buď betónovými panelmi alebo vyradenými pneumatikami. Ako náhradné riešenie je možné použiť navrstvenie na povrch siláže uhličitan vápenatý (vápenec) vo výške cca 10 cm, ktorý nie je nutné pri odoberaní siláže odstraňovať. Ak je použitý konzervačný prípravok, je vhodné pred zakrytím v hornej vrstve vykonať jeho dávkovanie vo zvýšenom podiele na tonu konzervovanej hmoty. Ak je použitý na silážovanie rukáv je nutné pri jeho plnení ponechať dostatočnú dĺžku pre jeho uzavretie (preloženie a zaťaženie). Pred

vyberaním silážnej hmoty je nutné odstrániť plachtu, a ak sa vyskytne na povrchu zmenená farba a štruktúra (tmavo hnedá až čierna farba, mastná štruktúra) musí byť takto pozmenené konzervované krmivo odstránené a likvidované napríklad kompostovaním. Pri vyberaní silážneho žľabu je nutné odoberať konzervované krmivo v reze z celého profilu tak, aby vznikol čo najmenší otvorený povrch. Pri vyberaní konzervovaného krmiva z veže je potrebné odstrániť obdobne ako u silážnych žľabov zmenenú siláž. Skladovacie priestory mimo uvedených požiadaviek musia spĺňať aj všeobecné požiadavky.

18. Spôsobý a podmienky pre skladovanie vlhkých nekonzervovaných krmných surovín

Jedná sa najmä o pivovarské mláto, cukrovarské rezky a zemiakové skrojky. Krmivá nesmú obsahovať cudzie predmety alebo zakázané látky a produkty. Tieto krmivá pokiaľ nie sú konzervované nemožno dlhodobo skladovať. Pre ich krátkodobé skladovanie sa spravidla využívajú voľné silážne priestory, alebo na tento účel zhotovené kontajnery (nádrže) alebo spevnené nepriepustné plochy alebo silové zásobníky navrhnuté na tento účel vrátane plniaceho a vyklápacieho zariadenia. Skladovací priestor musí byť čistý a musí umožňovať odvod povrchovej vody alebo vody z krmiva. Skladované krmivo musí byť zakryté fóliou, aby sa zamedzil prístup zvierat. Doba skladovania podľa klimatických podmienok nemá prekročiť 7 dní. V priebehu skladovania musí byť krmivo chránené pred kontamináciou. Skladovacie priestory mimo uvedených požiadaviek musia spĺňať aj všeobecné požiadavky.

19. Spôsobý a podmienky pre skladovanie okopanín

Okopaniny určené na skladovanie musia byť pred dlhodobým uskladnením vytriedené, zbavené cudzích predmetov a nečistôt (zeminy, kameňov, nadzemných častí rastlín). Pre skladovanie sa spravidla používajú suché, dobre vetrateľné, uzavreté a tepelne izolované halové sklady. Do skladov nesmie vniknúť povrchová alebo zrážková voda, musia byť zabezpečené proti vniknutiu zvierat a podlaha skladu musí byť spevnená. Okopaniny sa ukladajú do skladu voľne ložené alebo pre lepšiu manipuláciu v priedušných kontajneroch alebo skriňových paletách. Ak sú hľuzy alebo buľvy okopanín napadnuté hnilobou musia byť pri triedení odstránené a zlikvidované ako odpad kompostovaním. V priebehu skladovania možno hľuzy alebo buľvy ošetriť proti plesni alebo hnilobe povolenými prípravkami na ochranu rastlín. Podmienkou je, že pred ich skrmovaním musí byť dodržaná ustanovená ochranná lehota pre prípravok výrobcom, ktorá je uvedená v jeho označení. V priebehu skladovania musí byť sledovaná teplota vzduchu v sklade a v mieste uloženia okopanín (plocha, kontajnery alebo skriňové palety). Podľa teploty musí byť regulované vetranie prípadne vzduch v sklade ohrievaný. Teplota vzduchu v sklade po naskladnení by sa optimálne mala pohybovať medzi 10 až 16°C a relatívna vlhkosť vzduchu by mala byť 85 až 95% na urýchlené scelenie poranených častí a po cca 30 dňoch by sa mala teplota vzduchu v sklade udržiavať na úrovni 4 až 7°C a nemala by klesnúť pod bod mrazu. Ak sú okopaniny skladované voľne ložené na podlahe vo vrstve vyššej ako 1 m je potrebné vybaviť sklad horizontálnymi a vertikálnymi vetracími kanálmi pre možnosť regulácie teploty vzduchu v hromadách. Na obmedzenie klíčivosti hľúz je možné použiť povolené retardačné prípravky s tým, že ak majú stanovenú ochrannú lehotu nesmú byť v tejto lehote expedované zo skladu.

Vlastný postup pri skladovaní krmív

V tejto časti prevádzkovateľ skladov uvádza spôsoby a postupy pri príjme, kontrole skladovania a výdaji všeobecne pre svoje sklady, a ak sa medzi skladmi tieto spôsoby a postupy líšia aj pre jednotlivé sklady. Ďalej sa uvedú postupy pri skladovaní stiahnutých výrobkov do rozhodnutia o ich použiteľnosti alebo likvidácii .

Postup pri príjme krmív

Pred príjmom sa musí zodpovedný zamestnanec presvedčiť u suchých a sypkých krmív dodávaných voľne ložených o čistote príjmového koša, či sú nastavené dopravné cesty a či zodpovedá požiadavkám čistota skladovacieho priestoru, kontroluje stav zaplnenie silových zásobníkov do ktorých už bolo krmivo prijímané, a po vykonanej kontrole dáva pokyn k vykládke. Do tejto doby nesmie dopravca vykonať vyloženie. V prípade, že do silového zásobníka sa umiestňuje iný druh krmiva a pri kontrole sa zistí, že v zásobníku zostali zvyšky predchádzajúceho krmiva, vykoná sa vyprázdnenie prípadne aj vyčistenie. Obdobne sa postupuje ak sa do silového zásobníka umiestňuje rovnaký druh krmiva, ale pri kontrole sa zistí, že v zásobníku sa vyskytujú na stenách nánosy alebo významný podiel nečistôt (u zrnín). U objemných suchých krmív alebo krmív určených na výrobu konzervovaných krmív silážovaním alebo u vlhkých priemyselných krmív a okopanín sa zodpovedný zamestnanec presvedčí o čistote úložného priestoru a následne určí miesto vykládky. U balených krmív sa určuje umiestnenie jednotlivých druhov krmív v sklade podľa skladovacieho plánu . Zmeny v osadení silových zásobníkov a zmeny vyhradeného priestoru v skladovacom pláne v hangárových, podlahových alebo kombinovaných skladoch pre skladovanie voľne ložených alebo balených krmív smie vykonávať len zodpovedná osoba za skladovanie.

Vlastný príjem krmív

Pre príjem musí byť stanovený postup, kde bude preverovaná dodávaná hmotnosť, preberané doklady o zásielke, ak je zásielka dodaná od iného výrobcu (dodávateľa), vykonáva sa zmyslová kontrola zásielky a prípadne sa odoberá reprezentatívna vzorka zo zásielky.

Hmotnosť voľne loženej dodávky sa zisťuje spravidla prevážením cestného dopravného prostriedku pred a po vyprázdnení na overenej mostovej váhe a v stanovenom mieste. Podľa potreby sú súčasne odoberané zo zásielky čiastkové vzorky pre zostavenie súhrnnej a konečnej vzorky, a ak sa jedná o zásielku od iného výrobcu (dodávateľa) posudzuje sa overovanie kvalitatívnych a deklarovných znakov či zodpovedajú požiadavkám v rozsahu, ktorý je stanovený zodpovednou osobou alebo podľa plánu kontroly kvality prevádzkovateľa. Ak je podozrenie, že teplota u suchých sypkých krmív je zvýšená, overuje sa aj teplota dodávaného výrobku. U zásielok od iných výrobcov (dodávateľov) sa podľa výsledkov analýz rozhoduje o prijatí a mieste vyloženia zásielky a o spôsobe skladovania. Ak sú krmivá iných výrobcov (dodávateľov) dodávané železničnými dodávkami, skontroluje sa hmotnosť obdobne a pokiaľ nie je na vlečke k dispozícii overená váha na vagóny, skontroluje sa informačne hmotnosť na technologickej váhe skladu, a ak opakovane hmotnosť nezodpovedá zmluvne dohodnutej tolerancii, vykonáva sa úradné prevážanie vagónu na váhe železníc. Čiastkové vzorky sa odoberajú pri vyprázdňovaní vagónu. Ak sú prijímané zásielky od iných výrobcov (dodávateľov), posudzuje sa súčasne zásielka zmyslovo či zodpovedá deklarovnému druhu, neobsahuje skladištných škodcov, zisťuje sa prítomnosť

cudzích predmetov (častice skla, papiera, dreva, kovu, plastov, minerálne nečistoty) a či nevykazujú cudzie pachy.

Podľa zmyslového posúdenia zásielky sa rozhoduje ako bude zásielka uskladnená. Zásielky nezodpovedajúce deklarovanejmu druhu a kvalite alebo s obsahom škodcov, cudzích predmetov a pachov sa buď podľa zmluvných podmienok vrátia dodávateľovi alebo sa oddelene skladujú až do vybavenia reklamácie alebo stiahnutia výrobku. Ak zásielka zrnín vykazuje zvýšenú vlhkosť než je vhodná pre skladovanie alebo má zvýšenú teplotu, presuší sa alebo sa prevzdušňuje alebo sa uskladňuje oddelene do vrstvy o výške najviac 1 m a určí sa na prednostné spracovanie. K separovanejmu uskladneniu a uprednostneniu spracovania sa určujú pri zvýšenej vlhkosti aj iné druhy krmív.

U zásielok balených do obalov sa **overuje hmotnosť** náhodným prevážaním obalov a kontrolou ich počtu. Ďalej sa vykonáva kontrola obalov či nie sú poškodené a či sú označené v súlade s právnymi predpismi. Súčasne sa berú čiastkové vzorky na zostavenie súhrnnej a konečnej vzorky. Pri odbere vzoriek krmív sa vykonáva **zmyslové posúdenie**, pri ktorom sa kontroluje či krmivo zodpovedá deklarovanejmu druhu, farbe, štruktúre, pachu a nie je napadnuté škodcami, či neobsahuje cudzie predmety a nevykazuje zvýšenú teplotu. Ak zistíme, že obaly s krmivami nie sú správne označené alebo označenie úplne chýba, alebo sa zistí prítomnosť škodcov, cudzích predmetov alebo, že krmivo senzorickým posúdením nezodpovedá deklarovanejmu druhu, uskladní sa oddelene až do vybavenia reklamácie. U zásielok so zvýšenou teplotou sa prevedie oddelené skladovanie a rozvrstvenie obalov na paletách. U doplnkových látok a premixov, ak sa zistí porušenie obalov alebo nesprávne označené obaly, vrátia sa tieto obaly dodávateľovi.

Súčasne so zaznamenaním zásielky krmív od iných výrobcov preberá zodpovedná osoba aj **doklady** k zásielke napr. dodací list prípadne aj medzinárodný prepravný list, u krmív živočíšneho pôvodu predpísaný veterinárny certifikát, ak ide o krmivo z tretích krajín so zvýšenou vstupnou kontrolou jednotný vstupný dokument o kontrole a pod. Krmivo musí byť označené povinnými informáciami na etikete alebo na obale, alebo ak ide o voľne ložené krmivo tieto informácie musia byť uvedené v sprievodných dokladoch. Povinné informácie musia byť v súlade s požiadavkami uvedenými v príslušných legislatívnych predpisoch.

Ak sú do skladu prijímané krmivá stiahnuté z obehu na základe sťažnosti (reklamácie) odberateľa, musia byť oddelene uskladnené, a ak neboli pri dodávke **odobraté vzorky**, odoberú sa čiastkové vzorky z ktorých sa vyhotoví súhrnná a konečná vzorka. Pri odbere reklamačných vzoriek musí byť prítomný dodávateľ aj odberateľ krmiva. Do ukončenia analýzy vzoriek a stanovenia spôsobu použitia stiahnutého krmiva, doplnkovej látky alebo premixu, musí byť výrobok oddelene skladovaný a musí byť zabránené jeho ďalším zmenám v kvalite.

V skladovacom priestore po prijatí zásielky sa vykoná u zásielok dodaných voľne ložených **záznam** v pomocnej evidencii k silovým zásobníkom, eviduje sa dátum dodania a hmotnosť krmiva, a ak bol silový zásobník prázdny a bez označenia uvedie sa aj v schéme veľinu druh krmiva, ktorý bol naskladnený do zásobníka. U zásielok balených do obalov sa označuje zásielka tabuľkou, na ktorú sa uvedie, dátum naskladnenia, druh výrobku a jeho hmotnosť a ďalšie potrebné informácie napr. či je krmivo pozastavené alebo povolené jeho spracovanie alebo či sa má vykonať prednostné spracovanie (Např. "Neskladovať, urýchlene spracovať"). Označenie na tabuľke musí byť zreteľné.

Vykonávanie kontroly v priebehu skladovania

Pre zrniny je stanovený spôsob kontroly ako súčasť požiadaviek, podmienok a spôsobu skladovania (vyššie v texte). U ostatných krmív, doplnkových látok a premixov sa vykonáva kontrola zásob nasledovne:

- **Kontrola voľne ložených krmív** uskladnených v silových zásobníkoch sa zameriava na teplotu v spodnej vrstve, strednej vrstve a hornej vrstve pomocou umiestnených teplotných snímačov. Ak silové zásobníky nie sú vybavené teplotnými snímačmi, kontroluje sa teplota v spodnej vrstve odpustením skladovanej zásoby alebo prepustením skladovanej zásoby a v priebehu prepúšťania sa berú čiastkové vzorky, u ktorých sa vykonáva zmyslové posúdenie pachu, sleduje sa prítomnosť škodcov a súčasne sa meria teplota. Kontrola sa uskutočňuje jedenkrát za tri mesiace za predpokladu, že pri naskladnení nebola zistená zvýšená vlhkosť nad prípustnú hranicu alebo, keď do silového zásobníka nebolo naskladnené krmivo o vyššej teplote ako 30°C. V prípade, že pri naskladnení bola zistená zvýšená vlhkosť alebo teplota, je potrebné vykonávať kontrolu teploty najmenej jedenkrát mesačne. Ďalej sa kontroluje či do silových buniek nezateká a to prehliadkou povrchu uskladneného krmiva horným vstupným otvorom. Ak je používané aktívne vetranie, kontroluje sa či je funkčná a súčasne sa kontroluje funkčnosť aspirácie (aktívne alebo pasívne) silových buniek.
- **Kontrola voľne ložených suchých a sypkých krmív** skladovaných na hromadách alebo v kontajneroch alebo v skriňových paletách umiestnených v hangárových alebo podlahových skladoch sa zameriava na kontrolu teploty v spodnej, strednej a hornej vrstve hromád. Teplota sa meria pomocou tyčových teplomerov vhodnej dĺžky, ktorá zodpovedá výške hromád alebo kontajnerov alebo skriňových paliet. Podľa druhu skladovaných krmív sa trvalo kontroluje v letnom období teplota vzduchu v sklade a podľa potreby sa vykonáva jeho vetranie. Ďalej sa kontroluje prítomnosť všetkých škodcov, výskyt cudzích pachov, a či nedochádza k zatekaniu povrchovej vody do skladovaných zásob (najmä u viaclodových hangárov v miestach strešných žľabov a zvodov zrážkovej vody zo strechy). Ďalej sa kontroluje či nedochádza k pomiešaniu zásob. Frekvencia kontrol je rovnaká ako v predchádzajúcom bode. Ak nestačí zmyslová kontrola vykonáva sa ešte odber čiastkových vzoriek z rôznych vrstiev pre posúdenie kvality. Pravidelne sa kontroluje udržiavanie čistota podláh.
- **U objemových suchých krmív** sa kontroluje najmä na začiatku skladovania teplota ako v hromadách tak v balíkoch. Teplota sa kontroluje pomocou tyčových teplomerov pokiaľ možno v strede hromád alebo balíkov. Ak teplota presahuje 40°C musí sa zabezpečiť prevrstvenie hromady. Súčasne sa kontroluje či do skladu nezateká.
- **Kontrola konzervovaných krmív silážovaním** sa zameriava najmä na začiatku skladovania na meranie teploty najmä v povrchových vrstvách siláže a na stav zaplnenia záchytnej nádrže pre silážne šťavy. Teplota silážovaných krmív by nemala prekročiť 40°C. Vyššie teploty svedčia o nedokonalom udupaní silážovaného krmiva. Stav zaplnenia záchytnej nádrže sa kontroluje aj počas skladovania najmä ak sa vyskytnú po viac dní trvalé dažďové zrážky.
- **V skladoch okopanín** sa kontroluje počas skladovania najmenej 1 x za týždeň teplota vzduchu a ak sa zistí vyššia alebo nižšia hodnota ako sú uvedené v bode „skladovanie okopanín“, upravuje sa vetranie alebo prihrievanie skladovacieho priestoru a kontrola teploty vzduchu sa vykonáva denne. Súčasne sa kontroluje vlhkosť vzduchu. Táto frekvencia sa dodržiava až do doby ustálenia teplôt v sklade a v skladovaných okopaninách. Potom sa vykonáva meranie teploty a vlhkosti podľa vonkajších klimatických podmienok.

- Kontrola krmív (kŕmnych surovín, kŕmnych zmesí, doplnkových látok a premixov) balených do obalov sa v skladoch zameriava na **kontrolu minimálnej doby použiteľnosti** skladovaných výrobkov, na označenie jednotlivých druhov alebo partii skladovaných zásob a súčasne sa vykonávajú prípadné zmeny v označení podľa overenej kvality a zistenej minimálnej doby použiteľnosti napr. "prednostne spracovať" alebo "pozastavené", v prípadoch, keď krmivo je po ukončení doby použiteľnosti. Ďalej sa kontroluje uloženie jednotlivých druhov v stanovenom priestore podľa skladovacieho plánu, či nedochádza k poškodeniu obalov pri manipulácii v sklade. V skladovaní najmä doplnkových látok a premixov sa trvalo meria teplota a ak došlo k prekročeniu prípustnej teploty upravuje sa vetranie skladu alebo jeho klimatizácia. V skladoch sa súčasne kontroluje či nedochádza k zatekaniu dažďovej vody a pravidelne sa kontroluje udržiavanie čistoty podláh.
- Okrem kontroly stavu zásob sa vykonáva **priebežná kontrola** stavu používaného technologického zariadenia napríklad príjmových košov, dopravných ciest, aspiračných zariadení, váh a podľa zisteného stavu sa uskutočňuje jeho oprava, nastavenie a čistenie.
- O vykonaných kontrolách sa vedie **záznam** buď písomnou formou v prevádzkovom denníku skladu alebo sa záznamy vedú v elektronickej podobe.

Postup ak sa zistia v priebehu skladovania zmeny v teplote alebo kvalite výrobkov.

Zrniny sa skladujú prevažne dlhodobo, postup je popísaný vyššie v texte. U ostatných krmív sa postupuje nasledovne:

- **Pri zvýšenej teplote** nad prípustnú hodnotu u voľne ložených výrobkov sa vykonáva ich premiestnenie do iného silového zásobníka alebo v hangárových a podlahových skladoch do iného vyhradeného priestoru. U výrobkov balených do obalov sa vykoná prevrstvenie na palete vrátane prevrstvenia paliet. Ak došlo aj k zmene štruktúry (vznik hrudkovitej štruktúry) prevedie sa aj prebalenie výrobkov. Súčasne sa výrobky zmyslovo posúdia či nedošlo k zmenám farby alebo pachu. Ak sa zistia zmeny, pozastaví sa expedícia a vykoná sa odber vzorky a zásoba sa oddelene uskladní až do overenia kvality.
- **Pri výskyte akýchkoľvek škodcov** v suchých a sypkých krmivách sa pozastaví jeho expedícia. U voľne ložených krmív v silových zásobníkoch sa premiestni zásoba do iného skladu a súčasne sa vykoná aplikácia povoleného dezinfekčného prípravku oprávnenou osobou. Ak je krmivo skladované voľne ložené v hangárových alebo podlahových skladoch, a ak tie spĺňajú klimatické podmienky, v sklade sa prevedie aplikácia prípravku vpichom do krmiva a napadnutá hromada sa zakryje plachtou. Po uplynutí stanovenej doby pre asanáciu je potrebné v každom prípade vykonať odber vzoriek krmiva pre účely stanovenia rezíduí prípravku, a ak je zistený negatívny nález rezíduí uvoľní sa krmivo na expedíciu. Ak sa zistia rezíduá prípravku, je potrebné vykonať premiestnenie krmiva do iného voľného úložného priestoru a súčasne opakovať odber vzoriek na overenie rezíduí prípravku.
- Ak sa pri kontrole zistí v priebehu skladovania rozborom odoberaných vzoriek, že krmivo bolo **kontaminované** zakázanými látkami a produktami alebo nežiaducimi látkami, ktoré prekročili maximálne prípustný limit alebo došlo ku kontaminácii doplnkovými látkami, ktoré sa vo výrobku nesmú vyskytovať alebo došlo k zmiešaniu skladovaných doplnkových látok alebo premixov, výrobok sa zakáže expedovať a určí sa k likvidácii ako odpad.

- Ak došlo pri skladovaní k **pomiešaniu** krmných surovín určených na výrobu krmných zmesí, posúdi sa jeho rozsah ku skladovanej hmotnosti, a ak sa nejedná len o okrajové pomiešanie, zakáže sa expedícia, odoberú sa čiastkové vzorky a prevedie sa ich zmyslové posúdenie. Na vzorkovanie sa používa metóda na posúdenie zložiek nerovnomerne rozložených v krmive. U konečných vzoriek sa prevedie rozbor vhodný na určenie použiteľnosti vzniknutej zmesi krmív a podľa stanovenia použiteľnosti sa krmivo označí a expeduje.
- V prípade, že pri kontrole suchých a sypkých krmív sa zistí **zvýšená vlhkosť**, krmivo sa určí na prednostné spracovanie a príslušne sa označí "Neskladovať, urýchlene spracovať".

Výdaj krmív zo skladu

Expedíciu doplnkových látok alebo premixov smie vykonávať len oprávnená osoba. Pri expedícii sa overuje expedovaná hmotnosť vážením na overenej váhe alebo prepočítaním dodávaných egalizovaných obalov. Súčasne sa kontroluje či sú obaly označené a nie sú poškodené. Ak je označenie poškodené alebo je nečitateľné, obaly sa nanovo označia zhodnými údajmi s pôvodným označením alebo sa vylúčia z expedície a oddelene sa uskladnia do obnovy označenia. **Poškodené obaly** sa nesmú expedovať ale sa prebaľujú do nových obalov s označením za predpokladu, že poškodenie obalu neovplyvnilo obsah a kvalitu výrobku.. Uvedené neplatí pre doplnkové látky a premixy, u ktorých sa poškodené obaly aj s uvoľneným obsahom likvidujú ako nebezpečný odpad alebo sa spätne vracajú výrobcovi podľa zmluvných podmienok. Ak je stanovená požiadavka prevádzkovateľom, aby pri expedícii bol vykonaný odber vzoriek, odoberá ich oprávnená osoba, ktorá vzorku ukladá a uchováva podľa pokynov na stanovenom mieste pre prípad sporu s odberateľom.

Každá expedovaná zásielka zo skladu pre cudzieho odberateľa musí byť sprevádzaná **dodacím listom**, ktorý musí obsahovať najmenej údaje o dátume expedície, hmotnosti, spôsobe balenia (prípadne i počte obalov), názov expedovaného krmiva, doplnkovej látky alebo premixu, názov skladovej organizácie a podpis oprávnenej osoby, ktorá expedíciu vykonala. Ak je krmivo expedované voľne ložené, sprievodná dokumentácia musí obsahovať aj ďalšie údaje, ktoré podľa platnej legislatívy musia byť obsiahnuté v označení krmiva. V prípade potreby sa prikladajú aj zdravotné certifikáty u krmív živočíšneho pôvodu alebo jednotný vstupný dokument, ak ide o krmivo z dovozu a pod.

Vedenie evidencie o zásobách krmív

Prevádzkovateľ musí viesť evidenciu krmív takým spôsobom, aby bolo možné ich sledovanie od príjmu až po miesto konečného určenia. Evidenciu vedie v písomnej alebo elektronickej podobe. Okrem skladovej evidencie musí prevádzkovateľ skladu viesť:

- Potrebnú prevádzkovú evidenciu o vykonaných kontrolách v stave zásob vrátane zistených teplôt podľa druhov výrobkov,
- O teplotách a relatívnej vlhkosti vzduchu v sklade, ak to druh krmiva vyžaduje,
- O vykonávanej asanácii zásob s uvedením, kto a kedy asanáciu vykonal, aký bol použitý druh dezinfekčného prípravku, a v akom množstve bol aplikovaný na tonu uskladnených zásob,

- O výsledkoch rozborov z kontroly kvality vrátane analýz na prítomnosť rezíduí po vykonanej asanácii,
- O použitých konzervačných prípravkoch na konzerváciu krmív s uvedením druhu prípravku, kto ho dodal, kedy bol dodaný, a v akej dávke bol aplikovaný do krmiva,
- O použití prípravkov na ochranu rastlín v priebehu skladovania vrátane retardačných prípravkov, uvádza sa druh použitého prípravku, množstvo prípravku celkom a na tonu výrobku, kto vykonal aplikáciu, a ak majú prípravky stanovenú ochrannú lehotu aj jej dĺžku a dátum vykonanej aplikácie,
- O vykonaných ošetreniach zásob,
- O vykonaní čistenia skladu,
- O odpadoch vrátane ich likvidácie a keď nie je oprávnený k ich likvidácii, aj informácie o odberateľovi odpadu, ktorý vykonáva likvidáciu,
- O vykonanej deratizácii skladu s uvedením kto ju vykonal a kedy,
- O vykonaní overenia váh,
- O sťažnostiach a stiahnutí dodaných výrobkov.

Ďalej prevádzkovateľ skladu vedie:

Ak sú **skladované doplnkové látky** musí sa viesť evidencia o:

- a) dodávateľoch doplnkových látok, a ak sú u toho istého druhu rôzni dodávatelia aj dodávateľov podľa jednotlivých zásielok (obchodné meno a sídlo výrobcu/sprostredkovateľa alebo meno, priezvisko a adresu fyzickej osoby, registračné/schvaľovacie číslo a pod.),
- b) dodávanej hmotnosti jednotlivých druhov doplnkových látok podľa dátumu dodania zásielok, s uvedením čísla šarže a dátumu výroby,
- c) odberateľoch doplnkových látok (obchodné meno a sídlo prevádzky alebo meno, priezvisko a adresu fyzickej osoby, číslo registrácie/schválenia a pod.) podľa jednotlivých zásielok,
- d) odoslané hmotnosti podľa dát expedície, druhu doplnkových látok a čísel šarží.

Ak sú **skladované premixy** musí sa ešte viesť evidencia o:

- a) menách a adresách dodávateľov podľa druhu dodávaných premixov, a ak sú u toho istého druhu premixu rôzni dodávatelia aj podľa zásielok a registračných/schvaľovacích čísel dodávateľov,
- b) dodávanej hmotnosti podľa druhu premixu a dátumu dodania,
- c) názov a adresa prevádzky, do ktorej boli premixy dodané s uvedením hmotnosti jednotlivých druhov a dátumu expedície, prípadne aj čísla šarže (partie) premixu.

Ak sú **skladované krmné suroviny a krmné zmesi** musia ešte viesť evidenciu o:

- a) menách a adresách ich dodávateľov podľa dátumu dodania zásielok,
- b) dodané hmotnosti podľa zásielok,
- c) menách a adresách odberateľov podľa zásielok a dátumy ich expedície.

Prevádzkovateľ stanoví spôsob a dobu **uchovávanía evidencie**. Evidencia sa spravidla uchováva najmenej 3 roky okrem roku obstarania a roku skartovania evidencie. Súčasne sa stanoví zodpovedná osoba za vedenie a uchovávanie evidencie. V prípade, že má prevádzkovateľ spracovaný spisový, skartačný a archivačný poriadok, kde táto evidencia je uvedená odkazuje sa na neho a uvádza len zodpovednú osobu za vedenie a uchovávanie tejto evidencie.

Spôsoby a postupy pri upratovaní, čistení, asanácii a deratizácii skladov

V tejto časti prevádzkovateľ uvádza akým spôsobom, akými postupmi a v akej frekvencii sa vykonáva upratovanie, čistenie a asanácia skladu vrátane technologického zariadenia.

Upratovanie skladových priestorov sa vykonáva zametáním alebo vysávaním voľných podlahových plôch skladu priemyselným vysávačom. Uskutočňuje sa spravidla denne, ak je v sklade príjem alebo výdaj zásob. Obsadená podlahová plocha sa upratuje vždy po uvoľnení. Vzniknuté odpady s výnimkou skladov pre doplnkové látky a premixy sa likvidujú ako ostatný odpad. Odpady zo skladov doplnkových látok a premixov sa považujú za nebezpečný odpad.

Čistenie skladov zahŕňa okrem čistenia skladových priestorov aj čistenie technologického zariadenia a nadväzujúcich priestorov napríklad prachových komôr pre aspiračný spád.

U **skladov silového typu** sa uskutočňuje čistenie vždy po uvoľnení silového zásobníka ak sa na stenách vyskytujú nánosy krmív alebo v zásobníku sa zistil výskyt škodcov. Vykonáva sa spravidla suchou cestou, mechanicky alebo s použitím tlakového vzduchu, a ak bol zistený výskyt škodcov spája sa čistenie s dezinfekciou zásobníka. Čistenie úschovných tankov sa vykonáva spravidla mokrou cestou po odstránení vzniknutého sedimentu. Vzniknuté odpady po čistení sa považujú za ostatné odpady.

U skladov krmív hangárového alebo **podlahového** alebo kombinovaného typu sa uskutočňuje čistenie podľa ich konštrukcie spravidla mechanicky alebo tlakovým vzduchom s následným vysatím uvoľnených častíc priemyselným vysávačom alebo umývaním tlakovou vodou a to vždy až po ich vyprázdnení. Ak bol zistený v sklade výskyt škodcov, spája sa spravidla čistenie s dezinfekciou skladu. Ak na čistenie bola použitá tlaková voda, je potrebné ponechať dostatočný časový odstup pre vyschnutie skladového priestoru. Čistenie sa uskutočňuje spravidla raz ročne. Vzniknuté odpady po čistení sa považujú za ostatné odpady.

U skladovacích priestorov **pre konzervované krmoviny** alebo vlhké krmivá sa vykonáva čistenie po ich vyprázdnení spravidla mechanicky. Zvyšky sa odstránia zo stien, dna a vyčistia sa drenážne zvody alebo žľaby pre silážne šťavy vrátane záchytných vaní. Zvyšky po čistení sa likvidujú ako ostatný odpad.

U skladov **premixov a doplnkových látok** hangárového alebo podlahového typu sa uskutočňuje čistenie mechanickou cestou alebo s použitím vhodného priemyselného vysávača. Čistenie sa vykonáva po vyprázdnení skladu najmenej raz ročne. Vzniknuté odpady po čistení sa považujú za nebezpečný odpad.

Deratizácia skladov sa uskutočňuje podľa potreby, spravidla dvakrát ročne a môže ju vykonávať len oprávnená osoba. Návnadu je účelné umiestniť na pevnú podložku upravenú tak, aby sa zabránilo rozptyľovaniu návnady po podlahe skladu. Miesta, kde sú položené

návnady musia byť zreteľne označené a obsluha skladu musí byť poučená ako má zaobchádzať pri upratovaní skladu s položenou návnadou.

Spôsoby zberu, skladovania a likvidácie odpadov vzniknutých pri príjme, ošetrovaní a výdaji skladových zásob, upratovaní a čistení skladu.

Prevádzkovateľ uvádza túto kapitolu pokiaľ nemá spracovaný plán odpadového hospodárstva alebo v pláne odpadového hospodárstva nie je uvedená. Ak prevádzkovateľ má spracovaný plán odpadového hospodárstva a ten obsahuje jednotlivé ustanovenia uvedené nižšie v texte, uvádza v správnej výrobní praxi pre skladovanie len odkaz na tento plán.

Druhy vznikajúcich odpadov a ich kategorizácia

Medzi ostatné odpady patria odpady **vzniknuté pri príjme**, ktoré sa oddeľujú na roštoch (cudzie predmety) a pri čistení prijímaných zrnín, pri ošetrovaní skladovaných zásob najmä zrnín, kedy sa separujú prachové častice a nečistoty tvorené plevami, šupkami, zvyškami vretien klasov alebo slamou, prázdny zrnou a semenami burín. Ďalej medzi ostatné odpady sa zaraďujú odpady vzniknuté pri upratovaní skladu vrátane rozsypaných obsahov z poškodených obalov, zvyšky z čistenia skladov krmív a premixov vrátane ich technologického zariadenia a separované sedimenty zo skladovacích tankov vzniknuté pri odkalovaní tankov.

Medzi nebezpečné odpady patrí odpad a zvyšky **vzniknuté pri upratovaní** alebo čistení skladu doplnkových látok a premixov, ako aj zvyšky vysypané z poškodených obalov doplnkových látok alebo premixov a zvyšky po vykonanej deratizácii skladov (zvyšky návnad).

Centralizácia odpadov sa uskutočňuje podľa kategórie odpadov v mieste ich vzniku, kde sa tiež aj skladujú až do doby ich likvidácie.

Ostatné odpady **vzniknuté čistením** prijímaných alebo ošetrovaných zrnín sa zhromažďujú a skladujú až do likvidácie v prachových komorách alebo zásobníkoch vo voľnej forme alebo ak sklady nie sú vybavené prachovými komorami alebo zásobníkmi zhromažďujú sa vo vyčlenených kontajneroch umiestnených pod vzduchovými uzávermi cyklónov.

Ostatné odpady vznikajúce pri upratovaní skladu alebo čistení sa zhromažďujú do kontajnera v ktorom sa tiež skladujú. **Kontajner** je umiestnený vo vyhradenom priestore skladu a označený kategóriou odpadu.

Ostatné odpady vznikajúce ako **sediment** pri skladovaní tekutých krmív alebo čistení skladovacieho tanku (záchytky) sa zhromažďujú v odkalovacom priestore tanku, pri snímači a pri odkalovaní tanku alebo čistení tanku alebo naplnení záchytnéj nádrže sú bezprostredne likvidované.

Nebezpečné odpady vznikajúce pri upratovaní skladu alebo pri jeho čistení sa zhromažďujú v kontajneri v ktorom sa tiež skladujú. Kontajner je umiestnený vo vyhradenom priestore skladu a je označený kategóriou odpadu.

Likvidácia odpadu sa uskutočňuje podľa kategórie odpadov. Ostatné odpady sú použiteľné na ďalšie spracovanie napríklad kompostovaním s využitím na hnojenie alebo granulovaním s využitím ako palivo. Likvidáciu odpadu musí vykonať oprávnená osoba na základe uzatvorenej zmluvy. Likvidácia musí byť dokladovaná, na doklade musí byť uvedená zodpovedná osoba, ktorá vykonala likvidáciu, jej meno, druh a kategóriu likvidovaných odpadov, odobratú hmotnosť, dátum odberu a podpis.

Reklamácie, stiahnutie dodávaných krmív a evidencia sťažností

Ak prevádzkovateľ má spracovaný reklamačný poriadok alebo spôsob reklamácie na stiahnuté dodávané výrobky, ktorý je súčasťou uzatváraných zmlúv a vedie si evidenciu o sťažnostiach podľa svojho registratúrneho, skartačného a archivačného poriadku, nespracováva túto kapitolu a len sa odvoláva na svoj reklamačný poriadok, spisový, skartačný a archivačný poriadok alebo uzatvárané zmluvy. Reklamačný poriadok alebo vzorová zmluva, spisový, skartačný a archivačný poriadok sa stávajú prílohou správnej praxe.

Reklamačný poriadok alebo štandardná zmluva musí obsahovať okrem ustanovení súvisiacich s obchodným zákonníkom aj tieto náležitosti:

- a) aké nedostatky u dodávaných výrobkov sa považujú za **zjavné chyby**, napríklad iný druh výrobku ako bol dohodnutý, nezodpovedajúca hmotnosť, nevhodné balenie a označenie výrobku, poškodené obaly, nevhodná zrnitosť, zvýšený podiel odrolu, výskyt škodcov, výskyt cudzích pachov a cudzích predmetov a do akej doby má odberateľ právo uplatniť nárok na stiahnutie výrobku. Aké chyby sa považujú za **skryté závady** a do akej doby má odberateľ právo uplatniť si nárok na stiahnutie výrobku (spravidla do ukončenia doby použiteľnosti) a akou formou má byť podaná sťažnosť so žiadosťou o stiahnutie výrobku (napr. písomne alebo elektronicky s následným písomným potvrdením alebo elektronicky s podpisom),
- b) ak sú chyby uvedené v sťažnosti odstrániteľné bez stiahnutia výrobku (napr. nezahodny v hmotnosti, nesprávne alebo nedostatočné označenie výrobku) do akej doby budú tieto nedostatky odstránené u odberateľa (napr. bezodkladne po podaní sťažnosti),
- c) v akých prípadoch a do akej doby má odberateľ právo uplatniť si nárok na úhradu škôd,
- d) ako sa bude postupovať pri prevzatí dodanej zásielky, napríklad s akým časovým odstupom od vyžiadania jej prevzatia bude zásielka stiahnutá, či bude vyžadovaná technická pomoc od odberateľa zásielky a aká, ako a kde bude overovaná hmotnosť sťahovanej zásielky, ako a kde budú odoberané vzorky zo stiahnutej zásielky vrátane vystavenia protokolu o prevzatí. U zásielok dodávaných voľne ložených je objektívne určiť si zistenie hmotnosti na overenej váhe a odber vzoriek uskutočniť vrátane vystavenia protokolu až po oddelenom umiestnení do vhodného skladu odberateľa (najvhodnejší je hangárový sklad),
- e) ako sa bude postupovať pri náhradnom plnení,
- f) ako a kto bude overovať kvalitu stiahnutej zásielky,
- g) akým spôsobom a dokedy sa uskutoční úhrada nákladov spojených so stiahnutím výrobku vrátane overenia kvality, ak sa preukáže, že neboli potvrdené dôvody nákupcu k stiahnutiu výrobku a výrobok zodpovedá požiadavkám právnych predpisov.

Pri príprave zmluvy ohľadne riešenia dodávateľsko – odberateľských sporov sa odporúča zohľadniť vzorový reklamačný poriadok uverejnený v Úradnom vestníku MP SR č. 8/2010.

Aké chyby v kvalite sa považujú za odstrániteľné a akým spôsobom budú odstránené pokiaľ uvedené nie je súčasťou pokynov prevádzkovateľa.

Za odstrániteľné nedostatky oproti dohovoreným alebo legislatívnym požiadavkám možno považovať:

- Zvýšenú vlhkosť zrnín, ktorá sa upraví presušením,
- Zvýšenú zrnitosť (výskyt nedokonalých opracovaných komponentov), upravuje sa prešrotovaním, a pokiaľ sa jedná o krmnu zmes je nutné overiť si aj obsah labilných doplnkových látok,
- Zvýšený podiel odrolu alebo nevyhovujúca veľkosť granúl, upravuje sa opakovanou granuláciou na požadovaný priemer granúl za súčasného dokonalého oddelenia odrolu. Súčasne je potrebné preveriť aj obsah deklarovaných nutričných zložiek a doplnkových látok,
- Znížený obsah dusíkatých látok alebo tuku alebo makroprvkov alebo doplnkových látok s výnimkou kokcidiostatík, upravuje sa doplnením vhodným komponentom v koncentrovanej forme za predpokladu, že výrobok neobsahuje kokcidiostatiká. V týchto prípadoch však je potrebné vykonať vždy overenie deklarovaných nutričných zložiek a doplnkových látok.

Ak nedostatky nemožno odstrániť, je potrebné uviesť postup ako sa bude so zásielkou nakladať, napríklad bude zlikvidovaná kompostovaním.

Súvisiace predpisy:

Uvádzajú sa napríklad tieto predpisy, ak sú spracované prevádzkovateľom a na tieto sa vo svojej správnej výrobníj praxi pre skladovanie odkazuje:

- Plán kontroly kvality,
- Plán odpadového hospodárstva,
- Bezpečnostné listy komponentov,
- Reklamačný poriadok alebo vzor zmluvy,
- Spisový, skartačný a archivačný poriadok,
- Organizačná schéma s uvedením mien zodpovedných zamestnancov,
- Ak ide o sklady vybavené technologickým zariadením aj technologické schémy skladu s popisom,
- Výrobné postupy.

Zdroj www.bezpecna-krmiva.cz

Materiál upravený

Spracoval ÚKSÚP, odbor krmív a výživy zvierat